

Bryssel den 30 november 2023
(OR. en)

16056/23

Interinstitutionellt ärende:
2023/0081(COD)

COMPET 1183
IND 632
MI 1053
BETREG 38
DIGIT 284
ECOFIN 1293
EDUC 467
ENER 645
POLCOM 298
RECH 531
CODEC 2291

NOT

från: Ständiga representanternas kommitté (Coreper I)
till: Rådet

Föreg. dok. nr: 15440/1/23 REV 1
Komm. dok. nr: 7613/23 + 7613/23 ADD1

Ärende: Förordning om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknikprodukter (rättsakt om nettonollindustrin)
– *Allmän riktlinje*

I. INLEDNING

1. Den 16 mars 2023 förelade kommissionen Europaparlamentet och rådet ett förslag till förordning om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknikprodukter (rättsakt om nettonollindustrin)¹.

¹ Dok. 7613/23.

2. Den 19 juni 2023 utfärdade kommissionen ett arbetsdokument som ligger till grund för förslaget och med förklarande information för att underbygga de regler som läggs fram i den föreslagna rättsakten².
3. Såsom kommissionen föreslår eftersträvas i rättsakten om nettonollindustrin det allmänna målet att inrätta en rättslig ram som stöder utvecklingen av tillverkning av nettonollenergiteknik i unionen, i syfte att stödja unionens mål för dekarbonisering för 2030 och klimatneutralitetsmålet för 2050 samt säkerställa försörjningstrygghet för den nettonollteknik som behövs för skydda resiliensen i unionens energisystem.
4. Detta allmänna mål konkretiseras i särskilda mål för att underlätta investeringar i nettonollteknik (pelare 1), minska koldioxidutsläppen (pelare 2), underlätta marknadstillträdet (pelare 3), utveckla färdigheter för att skapa arbetstillfällen av god kvalitet inom nettonollteknik (pelare 4), stödja innovation (pelare 5) och skapa en särskild struktur för genomförandet av dessa mål, både när det gäller styrning och övervakning (pelarna 6 och 7).
5. Kommissionen föreslog att förordningen skulle grundas på artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, som gör det möjligt för unionen att vidta åtgärder som ökar harmoniseringen för att skapa lika villkor inom unionen på vilka tillverkningen av nettonollteknik kan blomstra. Detta främjar innovation och underlättar den gröna omställningen.

II. BEHANDLING AV ÖVRIGA INSTITUTIONER

6. Europaparlamentets utskott för industrifrågor, forskning och energi (ITRE) har utsett Christian EHLER (PPE, DE) till föredragande för förslaget till rättsakt om nettonollindustrin. ITRE röstade om sina ändringar av kommissionens förslag den 25 oktober 2023. Europaparlamentets förhandlingsmandat röstades igenom vid plenarsammanträdet den 21 november 2023.

² Dok. 10870/23.

7. Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande om förslaget till rättsakt om nettonollindustrin antogs den 13 juli 2023³, medan det begärda yttrandet från Regionkommittén antogs den 5 juli 2023⁴.

III. ARBETET I RÅDET

8. Coreper erhöll en föredragning av kommissionen om förslaget till rättsakt om nettonollindustrin den 17 mars 2023.
9. Vid sitt möte den 22 maj 2023 erhöll rådet (konkurrenskraft) en föredragning från kommissionen om förslagets innehåll, syfte och tillämpningsområde.
10. Arbetsgruppen för konkurrenskraft och tillväxt (industri) började behandla förslaget under det svenska ordförandeskapet den 20 mars 2023 och höll ytterligare sju möten fram till slutet av det svenska ordförandeskapet. En första kompromisstext som utarbetats av det svenska ordförandeskapet⁵ lades fram i juni 2023.
11. Det tekniska arbetet fortsatte under det spanska ordförandeskapet med möten i arbetsgruppen den 5, 7 och 10 juli som låg till grund för det spanska ordförandeskapets utarbetande av en reviderad kompromisstext⁶. Ordförandeskapet strävade efter att förbättra förslagets tydlighet och genomförbarhet och skapa rättslig förutsebarhet, särskilt genom att stärka bestämmelsernas överensstämmelse med målen för den inre marknaden. Den reviderade kompromisstexten behandlades vid arbetsgruppens möten den 11, 14 och 18 september 2023.

³ Dok. 12012/23.

⁴ Dok. 12167/23.

⁵ Dok. 10895/23.

⁶ Dok. 12590/23 + ADD 1.

12. Vid sitt möte den 13 oktober 2023 diskuterade Coreper tillämpningsområdet för rättsakten om nettonollindustrin, innehållet i förteckningen över strategisk nettonollteknik samt strategin för användning av kriterier för auktioner, offentlig upphandling och andra stödsystem, och gav vägledning om hur man ska gå vidare i dessa frågor. Ett stort antal delegationer stödde en utvidgning av tillämpningsområdet för rättsakten om nettonollindustrin till att även omfatta banbrytande industriteknik för dekarbonisering, men deras åsikter var mer delade när det gäller förteckningen över strategisk nettonollteknik, där en klar majoritet av delegationerna ändå ville inkludera kärnteknik och hållbara alternativa bränslen. När det gäller marknadstillträde begärde många delegationer flexibilitet för medlemsstaterna att tillämpa kriterier som inte rör pris för att uppnå politiska mål såsom miljömässig hållbarhet, innovation, energiintegrering eller resilienta försörjningskedjor genom tilldelningsförfaranden.
13. Samtidigt utarbetade ordförandeskapet en tredje kompromisstext⁷, som låg till grund för diskussionerna i arbetsgruppen för konkurrenskraft och tillväxt (industri) vid mötena den 16, 19 och 31 oktober samt den 6 november 2023. En fjärde kompromisstext⁸ från ordförandeskapet behandlades av arbetsgruppen vid ett möte den 13 november 2023.
14. Den 22 november behandlade Coreper ett kompromissförslag från ordförandeskapet (dokument 15440/23) till en allmän riktlinje om rättsakten om nettonollindustrin, i syfte att översända det till konkurrenskraftsrådet den 7 december för godkännande. Debatten visade att texten behövde behandlas mer ingående, och ordförandeskapet beslutade att återkomma till den efter ändringar av texten.
15. Den 24 november behandlade Coreper ett reviderat kompromissförslag från ordförandeskapet (dokument 15440/1/23 REV 1) och ordförandeskapet beslutade att lägga fram det för rådet utan ytterligare väsentliga ändringar. Ordförandeskapet konstaterade också att två centrala politiska frågor hade identifierats och att de borde behöva behandlas på ministernivå.

⁷ Dok. 14082/23.

⁸ Dok. 14983/23.

16. Ordförandeskapet lägger fram kompromisstexten i bilagan till denna not, som inte innehåller några väsentliga ändringar jämfört med den tidigare texten från ordförandeskapet (dokument 15440/1/23 REV1). Smärre redaktionella ändringar i texten markeras med **understruken fetstil** för tillägg och med [...] för strykningar. Dessutom kommer skälen i texten att behöva anpassas i ett senare skede, när så är relevant, för att anpassa dem till bestämmelserna.
17. Denna kompromisstext återspeglar ordförandeskapets och medlemsstaternas kontinuerliga ansträngningar, med stöd av kommissionen, för att hitta rätt balans mellan de olika intressena och målen och tillmötesgå delegationernas önskemål. Ordförandeskapet anser därför att texten utgör en god grund för att inleda förhandlingar med Europaparlamentet.

IV. CENTRALA POLITISKA FRÅGOR

– *Finansiella bestämmelser med anknytning till förteckningen över strategisk nettonollteknik*

18. Jämfört med kommissionens förslag föreslår ordförandeskapet, i artikel 3b, att teknik för fissionsenergi och teknik för hållbara alternativa bränslen ska tas med i förteckningen över strategisk nettonollteknik, på begäran av flera delegationer. Samtidigt understryks i punkt 3 i samma artikel att detta inte påverkar en medlemsstats rätt att välja mellan olika energikällor och bestämma den allmänna strukturen på sin energiförsörjning, eller tilldelningen av unionsmedel eller unionsstöd genom Europeiska investeringsbanken.

– *Auktioner för att använda förnybara energikällor*

19. Ordförandeskapets förslag lägger till möjligheten för medlemsstaterna att tillämpa både kriterier för förhandsurval och tilldelningskriterier i artikel 20 och fastställer en inledande andel på minst 20 % av den volym som auktioneras ut per år per medlemsstat för att tillämpa dessa kriterier. Kommissionen har befogenhet att fastställa dessa kriterier i en genomförandeakt och att se över den volym som auktioneras ut på grundval av en bedömning av hur systemet fungerar.

V. SLUTSATS

20. Mot bakgrund av ovanstående uppmanas rådet (konkurrenskraft) att vid sitt möte den 7 december 2023 behandla de två ovannämnda centrala politiska frågorna och enas om en allmän riktlinje på grundval av det kompromissförslag som bifogas denna not.
-

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknikprodukter (rättsakt om nettonollindustrin)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114, och artikel 192.1 jämförd med artiklarna 16–18 i denna förordning,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁹,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande¹⁰,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Nettonollställningen har redan lett till enorma industriella, ekonomiska och geopolitiska skiften runt om i världen, som kommer att bli ännu tydligare i takt med att världen ökar insatserna för utfasning av fossila bränslen.

⁹ EUT C 349, 29.9.2023, s. 179.

¹⁰ EUT C 2023/254, 26.10.2023.

- (1a) Med tanke på nettonollteknikens komplexa och gränsöverskridande karaktär skulle icke samordnade nationella åtgärder för att säkerställa tillgång till denna teknik medföra en hög risk för snedvridning av konkurrens och fragmentering av den inre marknaden. Icke samordnade åtgärder från medlemsstaternas sida kan medföra att det uppstår skillnader i regelverket för marknadsaktörer, med olika nivåer av tillgång till nettonollteknik i medlemsstaterna, bland annat genom skillnader i stödet till tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, olika regler för och icke samordnade former av upphandling, olika processer och varaktigheter vid tillståndsgivning, vilket skulle leda till hinder för den gränsöverskridande handeln mellan medlemsstaterna och därmed också hindra den inre marknaden från att fungera väl. För att skydda den inre marknadens funktion är det därför nödvändigt att inrätta en gemensam rättslig ram på unionsnivå för att gemensamt ta itu med denna centrala utmaning genom att öka unionens resiliens och försörjningstrygghet på området nettonollteknik.

- (1b) Unionen har samtidigt åtagit sig att påskynda utfasningen av fossila bränslen i ekonomin och att genomföra en ambitiös utveckling av förnybara energikällor för att uppnå klimatneutralitet eller nettonollutsläpp (utsläpp efter avdrag för upptag) senast 2050. Detta mål är centralt för den europeiska gröna given och den uppdaterade industristrategin för EU och är i linje med unionens åtagande om globala klimatåtgärder enligt Parisavtalet¹¹. För att uppnå målet om klimatneutralitet fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119¹² ett bindande klimatmål för unionen om att minska nettoutsläppen av växthusgaser med minst 55 % senast 2030 jämfört med 1990. Det föreslagna 55 %-paketet¹³ syftar till att uppnå unionens klimatmål till 2030 och medför omarbetningar och uppdateringar av unionens lagstiftning i det hänseendet.
- (1c) Dessutom fastställs i meddelandet om en industriplan i den gröna given för nettonollåldern¹⁴ en heltäckande ansats för stöd till utbyggnad av en ren energiteknik som bygger på de fyra pelarna. Den första pelaren syftar till att skapa ett regelverk som förenklar och effektiviserar tillståndsgivningen för nya tillverknings- och monteringsanläggningar för nettonollteknik samt underlätta utbyggnaden av unionens nettonollindustri. Planens andra pelare handlar om att främja investeringar i och finansiering av nettonollteknikproduktion. Den tredje pelaren avser utveckling av de färdigheter som behövs för att genomföra omställningen och öka antalet kompetenta arbetstagare i sektorn för ren energiteknik. Den fjärde pelaren är inriktad på handel och diversifiering av försörjningskedjan för kritiska råvaror. Det omfattar att inrätta en klubb för kritiska råvaror, arbeta med likasinnade partner för att tillsammans stärka försörjningskedjor och frigöra sig från enskilda leverantörer av kritiska råvaror.

¹¹ Rådets beslut (EU) 2016/1841 av den 5 oktober 2016 om ingående, på Europeiska unionens vägnar, av Parisavtalet som antagits inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring (EUT L 282, 19.10.2016, s. 4).

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (europeisk klimatlag) (EUT L 243, 9.7.2021, s. 1).

¹³ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *55 %-paketet ("Fit for 55"): nå EU:s klimatmål 2030 för klimatneutralitet*, COM(2021) 550 final, 14.7.2021.

¹⁴ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *En industriplan i den gröna given för nettonollåldern*, COM(2023) 62 final, 1.2.2023.

- (2) Den inre marknaden utgör en lämplig miljö för att i den omfattning och i den takt som krävs möjliggöra gränsöverskridande tillgång till den teknik som krävs för att uppnå unionens klimat- och energiambitioner. Vägen till nettonoll innebär stora möjligheter för en utbyggnad av unionens nettonollindustri, där styrkan i den inre marknaden kan utnyttjas, genom att man främjar investeringar i teknik, så att fossila bränslen kan fasas ut från ekonomiska sektorer, från energiförsörjning till transport, byggnader och industrin. En stark nettonollindustri inom EU kan i betydande utsträckning bidra till att unionens klimat- och energimål uppnås på ett ändamålsenligt sätt samt till att stödja andra mål i den gröna given, samtidigt som arbetstillfällen av hög kvalitet och tillväxt skapas och skyddas.
- (7) För att klimat- och energimålen för 2030 ska kunna uppnås måste energieffektivitet prioriteras. Att spara energi är det enklaste, säkraste och renaste sättet att uppnå målen. ”Energieffektivitet först” är en övergripande princip för EU:s energipolitik och är viktig både för dess praktiska tillämpningar i politiken och för investeringsbeslut. Därför är det viktigt att bygga ut unionens tillverkningskapacitet för energieffektiv teknik, t.ex. värmepumpar, fjärrvärme och fjärrkyla och teknik för smarta nät, som hjälper EU att minska och styra sin energiförbrukning.

- (8) Unionens mål om minskade koldioxidutsläpp, trygg energiförsörjning, digitalisering av energisystemet och elektrifiering av efterfrågan, t.ex. inom mobilitet, och behovet av fler och snabbare laddningsstationer kräver en enorm utbyggnad av elnäten i EU, både på överföringsnivå och på distributionsnivå. På överföringsnivå behövs bland annat system för högspänd likström för att ansluta havsbaserad förnybar energi. På distributionsnivå bygger sammanlänkningen av elleverantörer och styrningen av en flexibel efterfrågan på investeringar i innovativ nätteknik, t.ex. smart laddning av elfordon, energieffektivitet i byggnader och automatisering och smarta kontroller för industrin, avancerad mätarinфраstruktur och energistyrningssystem för hushåll. Elnätet måste interagera med många aktörer eller enheter på basis av observerbarhet på detaljnivå, och därmed tillgång till data, för att möjliggöra flexibilitet, smart laddning och smarta byggnader med smarta elnät för att möjliggöra efterfrågefexibilitet från konsumenter och införande av förnybara energikällor. Att ansluta nettonollteknik till EU:s nät kräver en betydande utbyggnad av tillverkningskapaciteten för elnät på områden som havsbaserade och landbaserade kablar, understationer och transformatorer.
- (9) Ytterligare politiska insatser krävs därför för att förbättra marknadsvillkoren för sådan teknik som är kommersiellt tillgänglig samt försörjningstryggheten för nettonolltekniken och dess försörjningskedjor, minska marknads fragmentering och skydda eller stärka den övergripande resiliensen och konkurrenskraften vad gäller unionens energisystem, som har potential för snabb utbyggnad för att stödja unionens klimatmål för 2030. [...] **D**et inbegriper tillgång till en säker och hållbar källa för bränslen som är ”bäst i klassen”, enligt beskrivningen i skäl 8 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1214.

- (10) För att uppnå målen för 2030 krävs ett särskilt fokus på viss nettonollteknik, som anses vara strategisk, även mot bakgrund av teknikens betydande bidrag till vägen mot nettonollutsläpp senast 2050. Denna strategiska nettonollteknik spelar en viktig roll för unionens öppna strategiska oberoende och säkerställer invånarnas tillgång till ren och säker energi till ett överkomligt pris. Med tanke på teknikens roll bör den omfattas av rationaliserade och effektiva tillståndsförfaranden och få högsta möjliga nationella betydelse enligt nationell rätt samt omfattas av ytterligare stöd för att attrahera investeringar samtidigt som den uppfyller skyldigheter på EU-nivå och internationella skyldigheter enligt naturvårdsdirektiven och Århuskonventionen. Den strategiska nettonolltekniken bör vara kommersiellt tillgänglig nettonollteknik, ha god potential för snabb utbyggnad och ha uppnått en teknisk mognadsgrad på minst 8. Sådan teknik bör stärka säkerheten i försörjningskedjorna inom unionen samtidigt som den bidrar till unionens mål om minskade koldioxidutsläpp och förbättrar den inre marknadens funktion.
- (10a) Förteckningen över strategisk nettonollteknik omfattar också teknik som inte alla medlemsstater godtar som en källa till ren och säker energi. Detta är i överensstämmelse med deras rätt att välja mellan olika energikällor, bestämma energiförsörjningens allmänna struktur och fastställa sin egen industripolitik. För att skydda dessa rättigheter påverkar förteckningen över strategisk teknik inte anslagen inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–27, särskilt när det gäller tilldelnings- och berättigandekriterierna med koppling till energiteknik för unionsmedel, inklusive sådana som finansieras genom utsläppsrätter eller stöd från EIB. Om en medlemsstat inte godtar en teknik som en del av sin energimix bör den inte heller vara skyldig att erkänna projekt till stöd för en värdekedja för en sådan teknik.
- (11) För att säkerställa att unionens framtida energisystem är resilient bör denna expansion genomföras genom hela försörjningskedjan för tekniken i fråga, vilket är helt i överenskommelse och komplementaritet med [akten om kritiska råvaror] och halvledarakten.

- (11-b) Denna förordning bör komplettera [akten om kritiska råvaror] genom att lägga tonvikten på tillverkning av nettonollteknik i form av slutprodukter, viktiga komponenter och särskilda maskiner som används för sådan tillverkning. I [akten om kritiska råvaror] ligger i stället tonvikten på de föregående leden av försörjningskedjan, särskilt kritiska råvaror och utvinningen, förädlingen och återvinningen av dessa. Dessa är oumbärliga för en lång rad strategiska sektorer, bland annat nettonollindustrin, den digitala industrin, rymdfartsindustrin och försvarssektorn. Genom att följa samma logik, nämligen att främja affärsnyttan, uppgradera och tillhandahålla lämpliga färdigheter och stödja investeringar, samverkar denna förordning och [akten om kritiska råvaror] för att åstadkomma synergier i fråga om regleringsstöd i hela försörjningskedjan för nettonolltekniktillverkning i unionen. I denna förordning klargörs att den även är tillämplig på förädlade material som är avgörande komponenter i nettonollteknik, med undantag för kritiska råvaror som omfattas av [akten om kritiska råvaror].
- (11-a) Slutprodukter och särskilda komponenter som är avgörande för produktionen av nettonollteknik anges i en icke uttömmande förteckning i bilaga X och omfattar slutprodukter och komponenter av dessa som tillverkas och handlas av ett företag, inbegripet förädlade material, dock med undantag för råvaror som omfattas av [akten om kritiska råvaror]. När det gäller integrerade produktionsanläggningar för produktion av material som omfattas av både [akten om kritiska råvaror] och denna förordning bör det vara anläggningarnas slutprodukt som avgör vilket tillämpningsområde som anläggningen omfattas av. Särskilda komponenter och särskilda maskiner som inte ingår i bilaga X kan fortfarande omfattas av denna förordning om den projektansvariga, på grundval av belägg som lämnats till en nationell behörig myndighet till exempel genom marknadsundersökningar eller offtake-avtal kan bevisa att de särskilda komponenterna eller särskilda maskinerna främst används för produktion av nettonollteknik, med undantag för kritiska råvaror som omfattas av akten om kritiska råvaror.

(11a) För att hantera säkerhets- och utbudsproblem och samtidigt bidra till stöd för resiliensen i unionens energisystem och insatser för modernisering och minskning av koldioxidutsläppen krävs en utbyggnad av tillverkningskapaciteten för nettonollteknik i unionen. Unionen måste säkerställa att regelverket för tillverkare av solcellsteknik gör det möjligt för dem att öka sin konkurrenskraft och förbättra säkerheten ur ett utbudsperspektiv genom att sikta på att uppnå minst 30 gigawatt operativ tillverkningskapacitet för solceller senast 2030 i hela värdekedjan för solcellsenergi, i linje med de mål som fastställs i europeiska alliansen för solcellsindustrin, vilket stöds inom ramen för unionens solenergi strategi¹⁵. Unionen måste säkerställa att regelverket för tillverkare av vind- och värmepumpsteknik gör det möjligt för dem att befästa sin konkurrensfördel och behålla eller öka sina nuvarande marknadsandelar under det här decenniet, i linje med unionens prognoser för teknikutbyggnad som uppfyller energi- och klimatmålen för 2030¹⁶. Detta innebär en tillverkningskapacitet i unionen för vindkraft på minst 36 GW och för värmepumpar på minst 31 GW år 2030. Unionens tillverkare av batterier och elektrolysanläggningar behöver hitta ett regelverk som gör det möjligt för dem att konsolidera sitt tekniska ledarskap och aktivt bidra till att forma dessa marknader. För batteriteknik skulle detta innebära att man bidrar till målen för den europeiska batterialliansen och siktar på att närmare 90 % av unionens årliga efterfrågan på batterier kan tillgodoses av unionens batteritillverkare, vilket innebär en tillverkningskapacitet i unionen på minst 550 GWh 2030. För EU:s tillverkare av elektrolysanläggningar ställs i REPowerEU-planen en prognos på 10 miljoner ton producerad förnybar vätgas inom unionen och upp till ytterligare 10 miljoner ton importerad förnybar vätgas till 2030.

¹⁵ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *En EU-strategi för solenergi*, SWD(2022) 148 final, 18.5.2022.

¹⁶ Enligt målen för REPowerEU som fastställs i REPowerEU-planen, COM(2022) 230 final, och det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar *Implementing the REpower EU Action Plan: Investment Needs, Hydrogen Accelerator and achieving the Bio-Methane Targets*, följedokument till: Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *Planen REPowerEU*, SWD(2022) 230 final, 18.5.2022.

För att säkerställa att EU:s tekniska ledarskap leder till kommersiellt ledarskap, vilket stöds inom ramen för kommissionens gemensamma förklaring om elektrolysanläggningar och den europeiska alliansen för ren vätgas, bör EU:s tillverkare av elektrolysanläggningar ges möjlighet att ytterligare öka kapaciteten, så att den totala kapaciteten för elektrolysanläggningar uppgår till minst 100 GW vätgas senast 2030.

Unionstillverkare av flygbränslen och marina bränslen måste vidareutveckla, producera och utöka produktionen av hållbara alternativa bränslen för att avsevärt bidra till att minska transportsektorns växthusgasutsläpp med 90 % fram till 2050, samt uppfylla de skyldigheter som fastställs i [initiativen ReFuel EU Aviation/FuelEU Maritime]. Detta har också starkt stöd från industrialliansen för värdekedjan för förnybara bränslen och koldioxidsnåla bränslen. Unionen måste säkerställa att regelverket och stödramen för producenter av teknik för hållbara alternativa bränslen för luftfart och sjöfart gör det möjligt för dem att öka sin produktionskapacitet i hela värdekedjan för bränslen, från insamling och leverans av råvaror till blandning, inbegripet omvandlings- och raffineringsskapacitet.

- (11b) När dessa mål övervägs tillsammans, och även vissa delar av försörjningskedjan beaktas (t.ex. växelriktare och solceller, paneler och göt för solceller eller katoder och anoder till batterier), är unionens tillverkningskapacitet låg. För att hjälpa till att hantera importberoende och sårbarhetsproblem och säkerställa att unionens klimat- och energimål uppnås, föreslås ett övergripande riktmärke för tillverkningen av strategiska nettonollteknikprodukter i Europeiska unionen, samtidigt som man eftersträvar ett liknande riktmärke för nettonollteknik. Unionens årliga kapacitet för nettonollteknik bör sikta på att närma sig eller uppnå ett riktmärke för den årliga tillverkningskapaciteten på minst 40 % av de årliga användningsbehoven till 2030 för den strategiska nettonolltekniken i dess helhet.

- (11d) Samtidigt kommer nettonollteknikprodukter att bidra till unionens resiliens och en trygg försörjning av ren energi. En trygg försörjning av ren energi är en förutsättning för ekonomisk utveckling liksom för allmän ordning och säkerhet. Nettonollteknikprodukter kommer även att generera fördelar för andra strategiskt viktiga ekonomiska sektorer, t.ex. jordbruk och livsmedelproduktion, genom att säkra tillgången till ren energi och maskiner till konkurrenskraftiga priser, och därmed bidra till EU:s livsmedelstrygghet på ett hållbart sätt samt tillhandahålla allt större avsättningsmöjligheter för biobaserade alternativ genom den cirkulära ekonomin. På samma sätt kommer uppfyllandet av unionens klimatambitioner att innebära både ökad tillväxt och ökat socialt välbefinnande.
- (11e) För att upprätthålla konkurrenskraften och minska det nuvarande strategiska importberoendet för viktiga nettonollteknikprodukter och deras försörjningskedjor, samtidigt som man undviker att nya beroenden skapas, behöver unionen fortsätta att stärka sin industribas med nettonollutsläpp och bli mer konkurrenskraftig och innovationsvänlig. Unionen behöver möjliggöra en snabbare, enklare och mer förutsägbar utveckling av tillverkningskapacitet, samtidigt som man minskar den administrativa bördan och undanröjer gränsöverskridande hinder.
- (11f) För att tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik ska kunna införas eller byggas ut så snabbt som möjligt för att säkerställa unionens försörjningstrygghet för nettonollteknik, är det viktigt att skapa effektivitet i planerings- och investeringssäkerheten genom att begränsa den administrativa bördan för projektansvariga till ett minimum. Därför bör medlemsstaternas processer för tillståndsgivning för tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik rationaliseras, samtidigt som det säkerställs att sådana projekt är trygga, säkra, miljömässigt hållbara och förenliga med miljömässiga, sociala och säkerhetsmässiga krav. I unionens miljölagstiftning fastställs gemensamma villkor för förfarandet för och innehållet i nationella processer för tillståndsgivning, vilket säkerställer en hög miljöskyddsnivå.

Att beviljas status som strategiskt nettonollprojekt bör inte påverka eventuella tillämpliga tillståndsvillkor för de relevanta projekten, inbegripet de som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU¹⁷, rådets direktiv 92/43/EEG¹⁸, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG¹⁹, Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU²⁰, Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG²¹ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU²².

- (11g) Samtidigt undergräver oförutsägbarhet, komplexitet och ibland alltför långdragna nationella processer för tillståndsgivning den investeringssäkerhet som behövs för en effektiv utveckling av tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik. För att säkerställa och påskynda ett effektivt genomförande bör medlemsstaterna tillämpa förenklade och effektiva tillståndsförfaranden. Strategiska nettonollprojekt bör dessutom behandlas som brådskande på nationell nivå och därför ges prioriterad status, om och i den utsträckning sådan brådskande hantering föreskrivs i den nationella lagstiftningen, i alla rättsliga förfaranden och tvistlösningsförfaranden som rör dem, utan att de behöriga myndigheterna hindras från att rationalisera tillståndsförfarandet för andra tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik som inte är strategiska nettonollprojekt, eller mer generellt.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EUT L 26, 28.1.2012, s. 1).

¹⁸ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

¹⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

²⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU av den 4 juli 2012 om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och om ändring och senare upphävande av rådets direktiv 96/82/EG.

²¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG av den 21 april 2004 om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador (EUT L 143, 30.4.2004, s. 56).

²² Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) (omarbetning) (EUT L 334, 17.12.2010, s. 17).

- (11h) Med tanke på deras roll när det gäller att säkerställa unionens försörjningstrygghet i fråga om nettonollteknik och deras bidrag till unionens öppna strategiska oberoende och den gröna och den digitala omställningen, bör ansvariga tillståndsbeviljande myndigheter göra bedömningen att strategiska nettonollprojekt är i allmänhetens intresse. En ansvarig tillståndsbeviljande myndighet kan utifrån en bedömning från fall till fall dra slutsatsen att det allmänintresse som projektet tillför väger tyngre än allmänintresset för natur och miljöskydd, och att projektet följaktligen kan godkännas, förutsatt att alla relevanta villkor i direktiv 2000/60/EG, direktiv 92/43/EEG och direktiv 2009/147/EG²³ eller i [förordningen om restaurering av natur] är uppfyllda.
- (11i) För att minska komplexiteten och öka effektiviteten och transparensen bör projektansvariga för tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik kunna interagera med ett utsett kontaktställe med ansvar för att underlätta och samordna hela processen för tillståndsgivning och underlätta utfärdandet av ett övergripande beslut inom den tillämpliga tidsfristen. För detta ändamål bör medlemsstaterna utse ett eller flera kontaktställen. Om en medlemsstat beslutar att utse fler än ett kontaktställe bör den tydligt informera de projektansvariga om vilket kontaktställe som är ansvarigt för deras projekt. Det bör vara upp till medlemsstaten att besluta om huruvida det utsedda kontaktstället också bör vara en myndighet som fattar beslut om tillstånd. Det utsedda kontaktstället bör åtminstone underrätta de projektansvariga om det övergripande beslutet. Beroende på en medlemsstats interna organisation kan det vara möjligt att på samma villkor delegera det utsedda kontaktställets uppgifter till en annan myndighet, på lokal, regional eller nationell nivå.

²³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (EUT L 20, 26.1.2010, s. 7).

- (11j) För att säkerställa tydlighet om tillståndstatusen för strategiska nettonollprojekt, bör medlemsstaterna säkerställa att eventuella tvister om processen för tillståndsgivning löses i tid. Därför bör medlemsstaterna säkerställa att sökande och projektansvariga har tillgång till ett enkelt tvistlösningsförfarande och att strategiska nettonollprojekt beviljas brådskande behandling i alla rättsliga förfaranden och tvistlösningsförfaranden som rör dem, samtidigt som respekten för rätten till försvar säkerställs, om och i den utsträckning sådan brådskande hantering föreskrivs i den nationella lagstiftningen.
- (11k) För att göra det möjligt för företag och projektansvariga, även i gränsöverskridande projekt, att direkt utnyttja fördelarna med den inre marknaden utan någon onödig ytterligare administrativ börda fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724²⁴, genom vilken den gemensamma digitala ingången inrättas, allmänna regler för digitalt tillhandahållande av information, förfaranden och stödtjänster som är relevanta för den inre marknads funktion. De uppgifter som via det utsedda kontaktstället måste lämnas in till de nationella behöriga myndigheterna som en del av de processer för tillståndsgivning som omfattas av denna förordning ska ingå i bilaga I till förordning (EU) 2018/1724 efter ändringarna enligt den här förordningen, och de tillhörande förfarandena ska läggas till i dess bilaga II, för att säkerställa att projektansvariga kan dra nytta av helt onlinebaserade förfaranden och det tekniska engångssystemets tjänster. Utsedda kontaktställen som fungerar som enda kontaktställe enligt denna förordning ingår i förteckningen över hjälp- och problemlösningstjänster i bilaga III till förordning (EU) 2018/1724.

²⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 (EUT L 295, 21.11.2018, s. 1).

(111) Tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik genomgår långdragna och komplexa tillståndsförfaranden på 2–7 år, beroende på medlemsstaten, tekniken och värdekedjans segment. Med tanke på hur stora investeringar som krävs – särskilt för projekt av storleken gigafabrik som behövs för att uppnå de förväntade stordriftsfördelarna – skapar otillräckliga tillståndprocesser ett ytterligare och ofta skadligt hinder för ökningen av tillverkningskapaciteten för nettonollteknik i unionen. För att ge projektansvariga och andra investerare den säkerhet och tydlighet som krävs för att öka utvecklingen av tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik bör medlemsstaterna säkerställa att processen för tillståndsgivning för sådana projekt inte överskrider de på förhand fastställda tidsfristerna. För strategiska nettonollprojekt bör processen för tillståndsgivning inte vara längre än tolv månader för anläggningar med en årlig produktion på mer än 1 GW, och nio månader för anläggningar med en årsproduktion på mindre än 1 GW. För alla andra tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik bör processen för tillståndsgivning inte vara längre än 18 månader för anläggningar med en årlig produktion på mer än 1 GW, och tolv månader för anläggningar med en årsproduktion på mindre än 1 GW. För nettonollteknik för vilken GW-måttet inte är relevant, såsom nät och teknik för avskiljning och lagring av koldioxid eller avskiljning och användning av koldioxid, bör de övre gränserna för ovannämnda tidsfrister gälla. Det första steget i miljökonsekvensbedömningen inom ramen för direktivet om miljökonsekvensbedömning (2011/92/EU), som består i att utarbeta en miljökonsekvensbeskrivning, utförs dock ofta huvudsakligen av den projektansvariga. Detta steg bör därför inte omfattas av de tidsfrister som medlemsstaterna är bundna av enligt processen för tillståndsgivning. I undantagsfall som rör det föreslagna projektets karaktär, komplexitet, plats eller storlek bör medlemsstaterna dessutom kunna förlänga tidsfristerna. Sådana undantagsfall kan handla om oförutsedda omständigheter som utlöser ett behov av att komplettera eller slutföra miljöbedömningar i anslutning till projektet, eller förseningar på grund av expropriationsförfaranden när så krävs.

- (11m) Med tanke på hur viktiga strategiska nettonollprojekt är för unionens energiförsörjning bör dessutom vissa administrativa restriktioner delvis upphävas eller förenklas för att påskynda genomförandet.
- (11n) De miljöbedömningar och miljötillstånd som krävs enligt unionsrätten, bland annat när det gäller vatten, mark, luft, ekosystem, livsmiljöer, biologisk mångfald och fåglar, är en integrerad del av förfarandena för tillståndsgivning för ett tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik och en viktig garanti för att säkerställa att negativa miljöeffekter förebyggs eller minimeras. För att säkerställa att förfaranden för tillståndsgivning för tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik är förutsägbara och i rätt tid bör alla möjligheter att rationalisera de bedömningar och tillstånd som krävs utan att sänka nivån på miljöskyddet förverkligas. I detta avseende bör det säkerställas att de nödvändiga bedömningarna kombineras för att förhindra onödig överlappning, och det bör säkerställas att projektansvariga och ansvariga myndigheter uttryckligen kommer överens om omfattningen av den kombinerade bedömningen innan bedömningen genomförs för att förhindra onödig uppföljning.
- (11o) Konflikter om markanvändning kan skapa hinder för utbyggnaden av tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik. Väl utformade planer, inbegripet fysisk planering och zonindelning, som tar hänsyn till potentialen för att genomföra tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, som utarbetas med medverkan av allmänheten och för vilka en bedömning görs av eventuell miljöpåverkan, kan bidra till att balansera allmänintresset och kollektiva nyttigheter, minska risken för konflikter och påskynda en hållbar utbyggnad av tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik i unionen. De ansvariga nationella, regionala och lokala myndigheterna bör därför uppmuntras att, när så är lämpligt, inkludera bestämmelser om tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, inbegripet strategiska nettonollprojekt, när planer utarbetas.

- (11oa) Medlemsstaterna kan också använda andra politiska instrument för att stödja tillverkningen av nettonollteknik och strategisk nettonollteknik i specifika geografiska områden. Dessa politiska instrument kan omfatta men är inte begränsade till bildande av kluster av tillverkare av nettonollteknik, påskyndande av processen för tillståndsgivning, inrättande av testanläggningar för nettonollteknik, möjliggörande av regulatoriska sandlådor, bistånd vid gränsöverskridande samarbete, underlättande av elnätsanslutning, fysisk och digital infrastruktur och ren energi. Dessa instrument bör anges av nationella eller lokala myndigheter och kan antingen tilldelas för nya områden eller befintliga industrianläggningar.
- (11p) Man måste också införa åtgärder för att uppnå unionens mål på 50 miljoner ton årlig operativ kapacitet för koldioxidinjektion senast 2030 och därigenom stödja utfasningen av fossila bränslen i den europeiska industrin och bekämpa klimatförändringarna.
- (13) Utvecklingen av lösningar för avskiljning och lagring av koldioxid har drabbats av samordningsproblem. Å ena sidan, trots att EU:s utsläppshandelssystem ger ökade prisincitament i fråga om koldioxid, är industrin, som investerar i avskiljning av koldioxid och som gör att dessa investeringar kan bli ekonomiskt bärkraftiga, utsatt för en betydande risk att inte få tillgång till godkända anläggningar för geologisk lagring. Å andra sidan måste investerare i de första lagringsplatserna för koldioxid ta på sig de inledande kostnaderna för att fastställa, utveckla och utvärdera dessa platser innan de kan ansöka om tillstånd för lagring. Transparens i fråga om potentiell kapacitet för koldioxidlagring vad gäller geologisk lämplighet för relevanta områden och alla befintliga geologiska data, inbegripet obehandlade data och modelldata, särskilt från prospektering av anläggningar för kolväteproduktion, kan hjälpa marknadsaktörer att planera sina investeringar. Medlemsstaterna bör, samtidigt som de tar hänsyn till konfidentialitet, nationell säkerhet och kommersiellt känsliga aspekter samt lämplig ersättning för privatgenererade och privatägda data, offentliggöra sådana befintliga data och regelbundet rapportera på ett framåtblickande sätt om alla framsteg vad gäller utveckling av lagringsplatser för koldioxid och motsvarande behov av kapacitet för injektion och lagring, för att man tillsammans ska kunna nå unionens övergripande mål för kapacitet för koldioxidinjektion. Dessa transparenskrav påverkar inte medlemsstaternas rätt att inte tillåta eller att begränsa utbyggnaden av kapaciteten för koldioxidlagring på sitt territorium.

- (13a) För att undvika strandade tillgångar och säkerställa att den beräknade injektionskapaciteten leder till minskade koldioxidutsläpp har det konstaterats att fullständiga och enskilda värdekedjor för avskiljning och lagring av koldioxid, som inbegriper avskiljning, transport och lagring, måste vara inrättade senast 2030 med lämpliga bestämmelser som garanterar konkurrens och öppen tillgång.
- (14) En betydande flaskhals för investeringar i koldioxidavskiljning (som i dag i allt högre grad är ekonomiskt bärkraftiga) är tillgången till befintliga lagringsplatser för koldioxid i Europa, vilket ligger till grund för incitamenten i direktiv 2003/87/EG. För att kunna bygga ut tekniken och öka tillverkningskapaciteten behöver EU ta fram en försörjningsprognos vad gäller permanenta geologiska lagringsplatser för koldioxid som är tillåtna i enlighet med direktiv 2009/31/EU²⁵ samt infrastruktur för koldioxidtransport. Genom att fastställa ett mål för unionen på 50 miljoner ton årlig operativ kapacitet för koldioxidinjektion senast 2030, i linje med den förväntade kapacitet som behövs 2030 och med beaktande av de företag som huvudsakligen är verksamma i medlemsstater som på grund av rättsliga, geologiska, geografiska, tekniska eller marknadsrelaterade begränsningar har mycket begränsad lagringskapacitet, kan de berörda sektorerna samordna sina investeringar mot ett Europa med en transport- och lagringsvärdekedja för koldioxid med nettonollutsläpp som industrin kan använda för att fasa ut fossila bränslen i sina verksamheter. Detta inledande införande kommer även att bidra till ytterligare koldioxidlagring sett mot bakgrund av målet för 2050. Enligt kommissionens uppskattningar kan unionen behöva avskilja upp till 550 miljoner ton koldioxid per år fram till 2050 för att uppnå nettonollmålet²⁶, vilket omfattar koldioxidupptag. Ett sådant mål för första lagringskapacitet i industriell skala kommer att minska riskerna för investeringar i koldioxidavskiljning från utsläpp som ett viktigt redskap för att uppnå klimatneutralitet. När den här förordningen införlivas i EES-avtalet kommer unionens mål på 50 miljoner ton i årlig operativ kapacitet för koldioxidinjektion senast 2030 att justeras i enlighet med detta.

²⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och 2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006 (Text av betydelse för EES), (EUT L 140, 5.6.2009, s. 114).

²⁶ Djupanalys till kommissionens meddelande COM(2018) 773, *En ren jord åt alla. En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi.*

- (15) Genom att definiera lagringsplatser för koldioxid och deras transportinfrastruktur som bidrar till unionens mål 2030 som strategiska nettonollprojekt kan utvecklingen av lagringsplatser för koldioxid påskyndas och underlättas och den ökade efterfrågan i industrin på lagringsplatser kan dirigeras mot de mest kostnadseffektiva lagringsplatserna. Ett allt högre antal olje- och gasfält, som skulle kunna konverteras till säkra lagringsplatser för koldioxid, närmar sig slutet för sin produktiva användning. Dessutom har olje- och gasindustrin bekräftat att man avser att inleda en energiomställning och har de resurser, färdigheter och kunskaper som behövs för att utforska och ta fram fler lagringsplatser. För att uppnå unionens mål på 50 miljoner ton årlig operativ kapacitet för koldioxidinjektion senast 2030 bör man främja en värdekedjestrategi genom åtgärder som vidtas på både EU-nivå och nationell nivå för att underlätta för licensinnehavare för olje- och gasproduktion i EU att göra nödvändiga investeringar [...] och för att utveckla livskraftiga affärsmodeller för hela värdekedjan för koldioxid. För att säkerställa en snabb, unionsövergripande och kostnadseffektiv utveckling av lagringsplatser för koldioxid i linje med EU:s mål för injektionskapacitet bör licensinnehavare för olje- och gasproduktion i EU bidra till detta mål proportionellt till olje- och gasproduktionskapacitet, samtidigt som man är flexibel vad gäller samarbete och beaktar andra bidrag från tredje part.
- (21a) Med tanke på att lagringskapacitet som uppfyller de reglerade enheternas skyldigheter redan håller på att utvecklas i vissa medlemsstater, kan dessa medlemsstater begära att kommissionen gör undantag för enheter som är skyldiga att bidra till unionens mål på 50 miljoner ton årlig operativ kapacitet för koldioxidinjektion senast 2030. Genom detta undantag skulle enheter befrias från sina enskilda bidrag till målet om den årliga operativa kapaciteten för koldioxidinjektion på den medlemsstatens territorium överstiger summan av de enskilda bidrag som härrör från relevant produktionsverksamhet. Ytterligare kapacitet kan göras tillgänglig för andra bidragsskyldiga enheter i form av överenskommelser i den mån den inte har tagits i beaktande för att berättiga undantaget.

- (22) Medlemsstaterna bör lämna in uppdaterade förslag till sina nationella energi- och klimatplaner för 2021–2030 i juni 2023²⁷. Såsom betonas i kommissionens vägledning till medlemsstaterna vid uppdateringen av de nationella energi- och klimatplanerna för 2021–2030²⁸ bör de uppdaterade planerna innehålla beskrivningar av medlemsstaternas mål och politik för att underlätta en ökning av tillverkningsprojekt avseende kommersiellt tillgänglig energieffektiv och koldioxidsnål teknik, utrustning och viktiga komponenter inom deras territorium. Dessa planer bör även innehålla beskrivningar av medlemsstaternas mål och politik för att uppnå denna ökning genom diversifieringsinsatser i tredjeländer och för att deras industrier ska kunna avskilja, transportera och lagra koldioxidutsläpp permanent på platser för geologisk lagring.
- (24) Inom ramen för den första pelaren för industriplanen i den gröna given för nettonollåldern bör unionen utveckla och upprätthålla en industriell grund för tillhandahållande av nollnettotekniklösningar för att trygga sin energiförsörjning, och samtidigt leva upp till ambitionerna om klimatneutralitet. För att stödja det målet och undvika beroenden vad gäller tillgången till nettonollteknik som skulle försena unionens insatser för att minska utsläppen av växthusgaser eller äventyra en trygg energiförsörjning bör denna förordning innehålla bestämmelser för att främja efterfrågan på hållbar och resilient nettonollteknik.
- (25) Enligt direktiven 2014/23/EU, 2014/24/EU och 2014/25/EU får upphandlande myndigheter och enheter som tilldelar kontrakt genom offentliga upphandlingsförfaranden förlita sig på ytterligare kriterier, utöver pris eller kostnad, för att fastställa det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet. Sådana kriterier avser anbudets kvalitet, däribland i fråga om sociala, miljömässiga och innovativa egenskaper. När kontrakt för nettonollteknik tilldelas genom offentlig upphandling bör upphandlingsvillkoren beakta anbudens bidrag till hållbarhet och resiliens vad gäller ett antal kriterier som rör anbudets miljömässiga hållbarhet, innovation, resiliens och, i tillämpliga fall, systemintegrering. Kriterierna måste vara balanserade, och små och medelstora företags deltagande måste säkerställas.

²⁷ Medlemsstaterna ska uppdatera sina nationella planer för 2021–2030 senast i juni 2023 (utkast) respektive juni 2024 (slutliga planer). Se artikel 14 och kraven i kapitel 2 och bilaga I till förordning (EU) 2018/1999.

²⁸ Kommissionens tillkännagivande om vägledning för medlemsstaterna vid uppdateringen av de nationella energi- och klimatplanerna för 2021–2030 (EUT C 495, 29.12.2022, s. 24).

- (26) Kriterier som avser social hållbarhet kan tillämpas redan inom ramen för befintlig lagstiftning och kan omfatta arbetsvillkor och kollektivförhandlingar i linje med den europeiska pelaren för sociala rättigheter enligt artikel 30.3 i direktiv 2014/23/EU, artikel 18.2 i direktiv 2014/24/EU och artikel 36.2 i direktiv 2014/25/EU. Medlemsstaterna bör bidra till social hållbarhet genom att vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att ekonomiska aktörer vid fullgörande av offentliga kontrakt iakttar tillämpliga social- och arbetsrättsliga skyldigheter som fastställts i unionsrätten, nationell rätt, kollektivavtal eller i internationella miljö-, social- och arbetsrättsliga bestämmelser som anges i bilaga X till direktiv 2014/23/EU, bilaga X till direktiv 2014/24/EU och bilaga XIV till direktiv 2014/25/EU²⁹.

²⁹ Kommissionens tillkännagivande *Socialt ansvarsfull upphandling – En handledning till sociala hänsyn i offentlig upphandling (andra upplagan)*, C(2021) 3573 final.

(27) I enlighet med direktiven 2014/23/EU, 2014/24/EU och 2014/25/EU och tillämplig sektorslagstiftning och med förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för hållbara produkter³⁰ och Europaparlamentets och rådets förordning om batterier och förbrukade batterier³¹, och såvida inte annat anges där, får upphandlande myndigheter och upphandlande enheter vid utvärdering av den miljömässiga hållbarheten för de nettonolltekniklösningar som upphandlas på grundval av den här förordningen ta hänsyn till olika aspekter med inverkan på klimatet och miljön. Dessa kan t.ex. omfatta varaktigheten och tillförlitligheten för lösningen, möjlighet till reparation och underhåll och tillgången till sådana tjänster, möjlighet till uppgradering och återtillverkning, möjlighet till och kvalitet på återvinning, användning av ämnen, förbrukning av energi, vatten och andra resurser under en eller flera av produktens livscyklifaser, vikt och volym för produkten och dess förpackning, införlivande av förnybara material eller begagnade komponenter, mängd, egenskaper och tillgänglighet vad gäller de konsumtionsvaror som behövs för att använda och underhålla produkten korrekt, miljöavtryck för produkten och dess miljöpåverkan under livscykeln, produktens koldioxidavtryck, utsläpp av mikroplast, utsläpp till luft, vatten eller mark under en eller flera av produktens livscyklifaser, mängden avfall som genereras, användningsvillkor. En obligatorisk tillämpning av kriterier för upphandling av nettonollteknik utesluter inte att andra relevanta tilldelningskriterier som föreskrivs i tillämplig sektorslagstiftning tillämpas. Viktningsintervallet för tilldelningskriterier för upphandling av nettonollteknik ger upphandlande myndigheter och enheter möjlighet att fästa stor vikt vid andra kriterier och samtidigt säkerställa att de mål som eftersträvas med hänsyn till hållbarhet och resiliens beaktas i tillräcklig utsträckning.

³⁰ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för hållbara produkter och om upphävande av direktiv 2009/125/EG (COM(2022) 142 final, 30.3.2022).

³¹ Europaparlamentets och rådets förordning om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG.

- (28) Om det under ett offentligt upphandlingsförfarande eller en auktion för att stödja produktion eller förbrukning av energi från förnybara energikällor finns ett behov av att diversifiera försörjningskällorna för nettonollteknik för att undvika enskilda försörjningskällor, utan att det påverkar unionens internationella åtaganden, bör försörjningen åtminstone anses vara otillräckligt diversifierad om en enda försörjningskälla tillgodoser mer än 50 % av efterfrågan på en specifik nettonollteknik och de särskilda komponenter som främst används för produktionen av dessa produkter inom unionen.
- (28a) Vid upphandling av nettonollteknik kan upphandlande myndigheter och upphandlande enheter ta med denna teknik som en del i ett större upphandlingsförfarande. I detta fall bör de överväga att dela upp upphandlingsförfarandet i separata delar och fastställa minimikraven och genomförandeakterna för detta som krav för denna specifika del.
- (28b) För att främja ett ansvarsfullt företagande hos anbudsgivare, cybersäkerhet och datasäkerhet för den teknik som används, projekten och tillhörande infrastrukturer och för att främja ett genomförande av projekten fullt ut och i tid, bör offentliga myndigheter som utformar auktioner för utbyggnad av energi från förnybara energikällor inkludera kriterier för förhandsurval avseende ansvarsfullt företagande, cybersäkerhet och datasäkerhet samt förmåga att genomföra projektet fullt ut och i tid.
- (28c) För att stödja målet att utveckla och upprätthålla en industriell grund för tillhandahållandet av strategisk nettonollteknik för förnybar energi för att trygga unionens energiförsörjning och undvika beroenden för försörjningen av denna teknik som skulle försena unionens insatser för att minska växthusgasutsläppen eller äventyra energiförsörjningstryggheten, bör offentliga myndigheter som utformar auktioner för utbyggnad av energi från förnybara energikällor öka hållbarheten och resiliensen i försörjningen av denna teknik inom unionen.

Medlemsstaterna bör bedöma auktionernas bidrag till hållbarhet genom att granska anbudens miljömässiga hållbarhet, deras bidrag till innovation och deras bidrag till integreringen av energisystemet. För detta ändamål bör medlemsstaterna kunna välja att införa kriterier för förhandsurval eller tilldelningskriterier i utformningen av auktionerna. Kriterierna för förhandsurval måste uppfyllas av alla anbudsgivares projekt för att dessa ska kunna delta i auktionen, medan tilldelningskriterierna syftar till att utvärdera och rangordna de olika projekt som deltar i en auktion.

- (28d) När offentliga myndigheter som utformar auktioner för utbyggnad av energi från förnybara energikällor utvärderar anbudens miljömässiga hållbarhet, antingen i form av kriterier för förhandsurval eller tilldelningskriterier, får de ta hänsyn till olika faktorer som påverkar klimatet och miljön. Dessa kan t.ex. omfatta varaktigheten och tillförlitligheten för lösningen, möjlighet till reparation och underhåll och tillgången till sådana tjänster, möjlighet till uppgradering och återtillverkning, möjlighet till och kvalitet på återvinning, användning av ämnen, förbrukning av energi, vatten och andra resurser under en eller flera av produktens livscyklifaser, vikt och volym för produkten och dess förpackning, införlivande av förnybara material eller begagnade komponenter, mängd, egenskaper och tillgänglighet vad gäller de konsumtionsvaror som behövs för att använda och underhålla produkten korrekt, miljöavtryck för produkten och dess miljöpåverkan under livscykeln, produktens koldioxidavtryck, utsläpp av mikroplast, utsläpp till luft, vatten eller mark under en eller flera av produktens livscyklifaser, mängden avfall som genereras, användningsvillkor.
- (28e) För att stödja utformningen och produktionen av mer innovativ och avancerad teknik för förnybar energi kan man när det gäller anbudens bidrag till hållbarheten beakta, antingen i form av kriterier för förhandsurval eller tilldelningskriterier, bidraget till innovation genom att föreskriva kriterier för förhandsurval eller tilldelningskriterier som främjar användning av helt nya lösningar eller förbättring av jämförbara toppmoderna lösningar.

- (28f) För att stödja integreringen av energi från förnybara energikällor i unionens energisystem och dess fördelar för en kostnadseffektiv dekarbonisering kan man när det gäller anbudens bidrag till hållbarheten beakta bidraget till integreringen av energisystem, till exempel genom flexibilitetslösningar, inbegripet efterfrågefleksibilitet och energilagring, och produktionen av förnybar vätgas.
- (28g) För att öka resiliensen i försörjningen av strategisk nettonollteknik för förnybar energi och undvika alltför stort beroende av länder med en mycket koncentrerad försörjning inom unionen bör offentliga myndigheter med hjälp av tilldelningskriterier utvärdera bidraget till resiliens från de olika projekt som deltar i auktioner för utbyggnad av energi från förnybara energikällor, med beaktande av behovet av att diversifiera försörjningen av strategisk nettonollteknik för förnybar energi, utan att det påverkar unionens internationella åtaganden. Vid rangordning av anbuden bör de offentliga myndigheterna ta hänsyn till att försörjningen åtminstone bör anses vara otillräckligt diversifierad om [...] mer än 50 % av efterfrågan på en specifik nettonollteknik och de särskilda komponenter som främst används för produktionen av dessa produkter inom unionen **har sitt ursprung i ett tredjeland**.
- (28h) Viktningen av kriterierna för anbudets bidrag till hållbarhet och resiliens i samband med auktioner för utbyggnad av energi från förnybara energikällor påverkar inte möjligheten för de myndigheter som utformar dessa auktioner att fastställa ett högre tröskelvärde för kriterierna för miljömässig hållbarhet, innovation och integrering av energisystem om detta är förenligt med eventuella gränser för kriterier som inte rör pris som fastställs enligt regler för statligt stöd.

- (29) Under inrättandet av program som gynnar hushåll eller konsumenter som skapar incitament till köp av slutprodukter med nettonollteknik och till att diversifiera försörjningskällorna för nettonollteknik, utan att det påverkar unionens internationella åtagande, bör utbudet anses vara otillräckligt diversifierat om en enskild källas utbud motsvarar mer än 65 % av den totala efterfrågan på en specifik nettonollteknik inom unionen. För att säkerställa en konsekvent tillämpning bör kommissionen årligen offentliggöra en förteckning från och med den dag då denna förordning börjar tillämpas över fördelningen av ursprunget för slutprodukter med nettonollteknik, uppdelat efter andel av unionens utbud från olika källor under det senaste år för vilket data finns tillgängliga.
- (30) Genom rådets beslut 2014/115/EU godkändes särskilt ändringen av Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling (WTO-avtalet)³². Syftet med WTO-avtalet är att fastställa en multilateral ram med balanserade rättigheter och skyldigheter i samband med offentlig upphandling för att liberalisera och öka världshandeln. När det gäller kontrakt som omfattas av Europeiska unionens tillägg I till WTO-avtalet och andra relevanta internationella avtal som unionen är bunden av, bland annat frihandelsavtal och artikel III.8 a i allmänna tull- och handelsavtalet från 1994, för offentliga organs upphandling av produkter som köpts in för kommersiell återförsäljning eller i syfte att användas vid produktion av varor för kommersiell återförsäljning, bör upphandlande myndigheter och upphandlande enheter inte tillämpa kraven i artikel 19.5 [...] på de ekonomiska aktörer för försörjningskällor som har undertecknat avtalen.

³² Rådets beslut 2014/115/EU av den 2 december 2013 om ingående av protokollet om ändring av avtalet om offentlig upphandling (EUT L 68, 7.3.2014, s. 1).

- (31) Tillämpningen av bestämmelserna om resiliens i offentliga upphandlingsförfaranden påverkar inte tillämpningen av artikel 25 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU³³ eller artiklarna 43 och 85 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU³⁴, i enlighet med kommissionens vägledning från 2019³⁵. På samma sätt bör bestämmelserna om offentlig upphandling fortsätta att gälla för byggtreprenader, varor och tjänster som omfattas av denna förordning, inbegripet artikel 67.4 i direktiv 2014/24/EU, artikel 82.4 i direktiv 2014/25/EU och artikel 41.2 i direktiv 2014/23/EU och eventuella genomförandeåtgärder som följer av förslaget till förordning om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för hållbara produkter.
- (33) För att begränsa den administrativa bördan till följd av behovet av att ta hänsyn till [...] **krav** som rör anbudets bidrag till hållbarhet och resiliens, särskilt för mindre offentliga upphandlare och för kontrakt av lägre värde som inte har någon betydande inverkan på marknaden, bör tillämpningen av de relevanta bestämmelserna i denna förordning skjutas upp med två år för offentliga upphandlare som inte är inköpscentraler och för kontrakt till ett värde under 25 miljoner euro.
- (34) Vid tillämpningen av bestämmelserna om offentlig upphandling bör upphandlande myndigheter eller upphandlande enheter, om en produkt omfattas av en delegerad akt som antagits enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369³⁶, endast köpa produkter som fullgör skyldigheten i artikel 7.2 i den förordningen.

³³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

³⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243).

³⁵ Meddelande från kommissionen: *Vägledning om tillträde för anbudsgivare och varor från tredjeländer till EU:s upphandlingsmarknad*, Bryssel, C(2019) 5494 final, 24.7.2019.

³⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU (EUT L 198, 28.7.2017, s. 1).

- (35) Hushåll och slutkonsumenter står för en stor del av unionens efterfrågan på slutprodukter med nettonollteknik, och offentliga stödsystem genom vilka hushållen, särskilt utsatta hushåll och konsumenter med låg och medellåg inkomst, uppmantras att köpa sådana produkter är viktiga verktyg för att påskynda den gröna omställningen. Inom ramen för initiativet om solenergi på tak som tillkännagavs i EU:s strategi för solenergi³⁷ bör medlemsstaterna till exempel inrätta nationella program för att stödja en storskalig utbyggnad av solenergi på tak. I REPowerEU-planen uppmanade kommissionen medlemsstaterna att fullt ut utnyttja stödåtgärder som uppmantrar byte till värmepumpar. Sådana stödsystem som inrättas nationellt av medlemsstaterna eller lokalt av lokala eller regionala myndigheter bör också bidra till att förbättra hållbarheten och resiliensen i EU:s nettonollteknik. Myndigheterna bör till exempel ge högre ekonomisk ersättning till stödmottagare som köper sådana slutprodukter med nettonollteknik som bidrar mer till resiliens i unionen. Myndigheterna bör säkerställa att deras system är öppna, transparenta och icke-diskriminerande, så att de bidrar till att öka efterfrågan på nettonollteknikprodukter i unionen. Myndigheterna bör också begränsa den ytterligare ekonomiska ersättningen för sådana produkter, för att inte bromsa införandet av nettonollteknik i unionen. För att göra sådana system effektivare bör medlemsstaterna säkerställa att information för både konsumenter och nettonolltekniktillverkare finns lättillgänglig på en fritt tillgänglig webbplats. Om myndigheterna använder hållbarhets- och resiliensbidrag i system som riktar sig till konsumenter eller hushåll bör detta inte påverka tillämpningen av reglerna om statligt stöd eller WTO:s regler om subventioner.
- (36) När medlemsstaterna, regionala eller lokala myndigheter, offentligrättsliga organ eller sammanslutningar av en eller flera sådana myndigheter, eller ett eller flera sådana offentligrättsliga organ, utformar system som gynnar hushåll eller konsumenter, som ger incitament till inköp av slutprodukter med nettonollteknik som fastställs i denna förordning bör de säkerställa att unionens internationella åtaganden respekteras, bland annat genom att säkerställa att systemen inte uppnår en omfattning som allvarligt skadar WTO-medlemmarnas intressen.

³⁷ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *En EU-strategi för solenergi*, COM(2022) 221 final, 18.5.2022.

- (37) Dessutom kan kommissionen hjälpa medlemsstaterna att utforma system riktade till hushåll och konsumenter för att skapa synergier och utbyta bästa praxis. Plattformen Net-Zero Europe bör också spela en viktig roll när det gäller att påskynda genomförandet av medlemsstaternas och myndigheternas hållbarhets- och resiliensbidrag i samband med offentlig upphandling och auktion. Den bör utfärda riktlinjer och definiera bästa praxis för hur bidraget ska fastställas och användas, med konkreta och specifika exempel.
- (38) För att industrin ska kunna anpassa sin produktion i tid bör upphandlande myndigheter och upphandlande enheter i förväg informera marknaden om sina uppskattade upphandlingsbehov av nettonollteknikprodukter.
- (38a) Utöver åtgärder som är inriktade på allmänhetens och hushållens efterfrågan skulle unionen kunna överväga åtgärder för att underlätta införandet av nettonollteknik i EU:s industriella värdekedjor, med särskild uppmärksamhet på små och medelstora företag, särskilt genom att underlätta kopplingen mellan tillgång och efterfrågan från industrin.
- (39) Såsom anges i meddelandet om en industriplan i den gröna given för nettonollåldern, som offentliggjordes den 1 februari 2023, står unionsindustrins marknadsandelar under stark press på grund av subventioner i tredjeländer, vilket undergräver lika villkor. Detta innebär att det behövs en snabb och ambitiös reaktion från unionens sida när det gäller att modernisera den rättsliga ramen.

- (40) Tillgång till finansiering är avgörande för att säkerställa unionens öppna strategiska oberoende och för att upprätta en solid tillverkningsbas för nettonollteknik och dess försörjningskedjor i hela unionen. Merparten av de investeringar som krävs för att uppnå målen i den gröna given kommer att komma från privat kapital³⁸ som lockas av både tillväxtpotentialen i nettonollekosystemet och en stabil och ambitiös politisk ram. Valfungerande, djupa och integrerade kapitalmarknader kommer därför att vara avgörande för att anskaffa och kanalisera de medel som behövs för den gröna omställningen och för projekt för nettonolltekniktillverkning. Snabba framsteg mot kapitalmarknadsunionen behövs därför för att EU ska kunna uppnå sina nettonollmål. Agendan för hållbar finansiering (och blandad finansiering) spelar också en avgörande roll för att öka investeringarna i nettonollteknik i hela värdekedjan, samtidigt som sektorns konkurrenskraft garanteras.

³⁸ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar om att kartlägga Europas återhämtningsbehov, följedokument till meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *EU vid ett vägskäl – bygga upp och bygga nytt för nästa generation*, SWD(2020) 98 final, *Identifying Europe's recovery needs*, 27.5.2020.

(41) Privata investeringar från företag och finansiella investerare har avgörande betydelse. Om enbart privata investeringar inte är tillräckliga kan ett effektivt genomförande av projekt för nettonolltillverkning dock kräva offentligt stöd, exempelvis i form av garantier, lån eller kapitalinvesteringar eller investeringar i form av kapital likställt med eget kapital, samtidigt som snedvridning på den inre marknaden undviks. När det offentliga stödet ges i form av statligt stöd måste det ha en stimulanseffekt och vara nödvändigt, riktat, tillfälligt, lämpligt och proportionerligt, samtidigt som konkurrensen och sammanhållningen på den inre marknaden bevaras. De befintliga riktlinjerna för statligt stöd, som nyligen har genomgått en djupgående översyn i linje med målen för den gröna och den digitala omställningen, ger goda möjligheter att på vissa villkor stödja investeringar i projekt som omfattas av denna förordning. Medlemsstaterna kan spela en viktig roll när det gäller att underlätta tillgången till finansiering för tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik genom att åtgärda marknadsmisslyckanden genom riktat och tillfälligt statligt stöd. Den tillfälliga kris- och omställningsramen som antogs den 9 mars 2023 syftar till att säkerställa lika villkor på den inre marknaden, särskilt i de branscher där produktionen riskerar att flytta utanför EU, medan stödbeloppen ska vara proportionella. Den ska göra det möjligt för medlemsstaterna att vidta åtgärder för att stödja nyinvesteringar i produktionsanläggningar i definierade strategiska nettonollsektorer, bland annat genom skatteförmåner.

Om investeringen görs i stödområden kan det tillåtna stödbeloppet ändras till högre stödnivåer och stödtak för att bidra till målet om konvergens mellan medlemsstater och regioner. Lämpliga villkor krävs för att kontrollera de konkreta riskerna för att investeringen leds om utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och att det inte finns någon risk för omlokalisering inom EES. För att mobilisera nationella resurser för detta ändamål får medlemsstaterna använda en andel av intäkterna från utsläppshandelssystemet, som de ska anslå till klimatrelaterade ändamål.

- (41a) Offentligt stöd bör användas för att hantera specifika, angivna marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer på ett proportionellt sätt, och åtgärderna bör inte överlappa eller tränga ut privat finansiering eller snedvrیدا konkurrensen på den inre marknaden. Åtgärderna bör ha ett tydligt mervärde för unionen. Offentliga investeringar kan särskilt inriktas på nödvändiga infrastrukturinvesteringar, främjande av innovation och expansion inom banbrytande teknik.
- (42) Flera av unionens finansieringsprogram, såsom faciliteten för återhämtning och resiliens, InvestEU, sammanhållningspolitiska program eller innovationsfonden, finns också tillgängliga för att finansiera investeringar i tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik.
- (43) Genom den ändrade förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens³⁹ frigjordes ytterligare 20 miljarder euro i icke återbetalningspliktigt stöd till medlemsstaterna för att främja energieffektivitet och ersätta fossila bränslen, bland annat genom EU:s nettonollindustriprojekt. Såsom påpekas i kommissionens vägledning om kapitlet om REPowerEU⁴⁰ uppmanas medlemsstaterna att i REPowerEU-kapitlet i sina planer för återhämtning och resiliens inbegripa åtgärder som stöder investeringar i framställning av nettonollteknik och industriell innovation, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241⁴¹.
- (44) InvestEU är EU:s flaggskeppsprogram för att främja investeringar, särskilt i den gröna och den digitala omställningen, genom att tillhandahålla finansiering och tekniskt stöd, till exempel genom blandfinansieringsinsatser. Detta bidrar till att attrahera ytterligare offentligt och privat kapital. Medlemsstaterna uppmanas också att bidra till medlemsstatskomponenten inom InvestEU för att stödja finansiella produkter som är tillgängliga för framställning av nettonollteknik, utan att det påverkar tillämpningen av tillämpliga regler för statligt stöd.

³⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435 av den 27 februari 2023 om ändring av förordning (EU) 2021/241 vad gäller REPowerEU-kapitel i planer för återhämtning och resiliens och om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013, (EU) 2021/1060 och (EU) 2021/1755 samt direktiv 2003/87/EG (EUT L 63, 28.2.2023, s. 1)

⁴⁰ Kommissionens tillkännagivande *Vägledning om planer för återhämtning och resiliens inom ramen för REPowerEU (2023/C 80/01)* (EUT C 80, 3.3.2023, s. 1).

⁴¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (45) Medlemsstaterna kan bevilja stöd från sammanhållningspolitiska program i enlighet med tillämpliga regler enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060⁴² för att uppmuntra användning av strategiska nettonollprojekt i mindre utvecklade regioner och övergångsregioner genom investeringspaket för infrastruktur, produktiva investeringar i innovation, tillverkningskapacitet i små och medelstora företag, tjänster, utbildning och kompetenshöjning, inbegripet stöd till kapacitetsuppbyggnad hos offentliga myndigheter och projektansvariga. De tillämpliga medfinansieringssatser som fastställs i programmen får vara upp till 85 % för mindre utvecklade regioner och upp till 60 % eller 70 % för övergångsregioner beroende på den berörda fonden och regionens status, men medlemsstaterna får överskrida dessa tak på projektnivå, där så är möjligt enligt reglerna för statligt stöd. Instrumentet för tekniskt stöd kan hjälpa medlemsstaterna och regionerna att utarbeta strategier för nettonolltillväxt, förbättra företagsklimatet, minska byråkratin och påskynda tillståndsförfaranden. Medlemsstaterna bör uppmuntras att främja hållbarheten i strategiska nettonollprojekt genom att integrera dessa investeringar i europeiska värdekedjor, särskilt med utgångspunkt i interregionala och gränsöverskridande samarbetsnätverk.
- (46) Innovationsfonden är också ett mycket lovande och kostnadseffektivt sätt att stödja en ökad tillverkning och användning av förnybar vätgas och annan strategisk nettonollteknik i Europa, inbegripet innovativa projekt med positiv klimatpåverkan i sjöfartssektorn och luftfartssektorn, vilket stärker den europeiska suveräniteten när det gäller viktig teknik för klimatåtgärder och energitrygghet.

⁴² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159.).

- (48) För att övervinna begränsningarna i de nuvarande fragmenterade offentliga och privata investeringsinsatserna samt underlätta integration och avkastning på investeringar bör kommissionen och medlemsstaterna på ett bättre sätt samordna och skapa synergier mellan befintliga finansieringsprogram på unionsnivå och nationell nivå samt säkerställa bättre samordning och samarbete med näringslivet och centrala aktörer inom den privata sektorn. Plattformen Net-Zero Europe har en viktig roll när det gäller att skapa en god överblick över tillgängliga och relevanta finansieringsmöjligheter och diskutera de enskilda finansieringsbehoven för strategiska nettonollprojekt.
- (59) Rymddata och rymdtjänster från Europeiska unionens rymdprogram, särskilt Copernicus, ska i möjligaste mån användas för att ge information om geologi, biologi, ekologi, socioekonomisk utveckling och resurstillgänglighet för miljöbedömningar och miljötillstånd. Sådana data och tjänster, och särskilt Copernicus kapacitet för övervakning och kontroll av antropogena koldioxidutsläpp, är de viktigaste för att bedöma vilken inverkan industriprojekt och antropogena kolsänkor har på de globala koncentrationerna och flödena av växthusgaser.
- (61) Vätgaskluster med industriella slutanvändningstillämpningar spelar en viktig roll för utfasningen av fossila bränslen i de energiintensiva industrierna. REPowerEU fastställde målet att fördubbla antalet vätgaskluster i unionen. För att uppnå detta mål bör medlemsstaterna påskynda tillståndsgivningen och överväga regulatoriska sandlådor och prioritera tillgång till finansiering. För att stärka resiliensen för nettonollindustrin bör medlemsstaterna säkerställa sammanlänkningen av vätgaskluster över unionens gränser. Industrianläggningar som producerar sin egen energi och som kan bidra positivt till elproduktionen bör i egenskap av energiproducenter uppmuntras att bidra till ett smart elnät, genom en förenkling av regleringskraven.

(62) Regulatoriska sandlådor för nettonollteknik kan vara ett viktigt verktyg för att främja innovation på området för nettonollteknik och regleringsrelaterad kunskap. Innovation behöver möjliggöras genom försöksutrymmen, eftersom vetenskapliga resultat måste testas i en kontrollerad verklig miljö. Regulatoriska sandlådor bör införas för att testa innovativ nettonollteknik eller annan innovativ teknik med potential att möjliggöra övergången till en klimatneutral och ren ekonomi och minska strategiska beroenden, i en kontrollerad miljö under en begränsad tid, vilket förbättrar den regleringsrelaterade kunskapen och den potentiella expansionen och spridningen. Man måste hitta en balans mellan rättssäkerhet för deltagare i regulatoriska sandlådor för nettonollteknik och uppnåendet av målen i unionsrätten. Medlemsstaterna bör kunna tillåta avvikelser för regulatoriska sandlådor för nettonollteknik i nationell rätt samtidigt som de under alla omständigheter säkerställer efterlevnad av unionsrätten och de grundläggande krav för nettonollteknik som fastställs i den nationella rätten. Kommissionen kommer att offentliggöra ett dokument med vägledning för sandlådorna under 2023 i enlighet med den nya europeiska agendan för innovation för att stödja medlemsstaterna i utarbetandet av sandlådor för nettonollteknik. Denna innovativa teknik kan så småningom bli avgörande för att uppnå unionens mål för klimatneutralitet och säkerställa försörjningstryggheten och resiliensen i unionens energisystem.

- (64) En förstärkning av värde- och försörjningskedjorna hos EU:s nettonollteknikindustrier kräver ett betydande antal ytterligare kvalificerade arbetstagare, vilket innebär betydande investeringsbehov i omskolning och kompetenshöjning, även på området yrkesutbildning. Detta bör bidra till att skapa arbetstillfällen av hög kvalitet i linje med sysselsättnings- och utbildningsmålen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Energiomställningen kommer att kräva en betydande ökning av antalet kvalificerade arbetstagare inom en rad sektorer såsom förnybar energi, energilagring och råvaror och har stor potential att skapa arbetstillfällen av hög kvalitet. Enligt kommissionens strategiska EU-plan för energiteknik uppskattas kompetensbehoven inom delsektorerna för vätgasbränsleceller enbart inom tillverkningsindustrin att uppgå till 180 000 utbildade arbetstagare, tekniker och ingenjörer senast 2030⁴³. Inom sektorn för solcellsenergi behövs det upp till 66 000 arbetstillfällen enbart inom tillverkningsindustrin. Det europeiska nätverket för arbetsförmedlingar (Eures) tillhandahåller information, rådgivning samt rekrytering eller förmedling till arbetstagare och arbetsgivare, även över den inre marknadens gränser.

⁴³ Europeiska kommissionen, Generaldirektoratet för forskning och innovation, Gemensamma forskningscentrumet, *The Strategic Energy Technology (SET) plan*, Publikationsbyrån, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>

(65) Eftersom det inte är möjligt att stärka tillverkningskapaciteten för viktig nettonollteknik i unionen utan en tillräckligt stor kvalificerad arbetskraft är det nödvändigt att införa åtgärder för att få in fler människor på arbetsmarknaden, särskilt kvinnor, unga som varken arbetar eller studerar, äldre personer och personer med funktionsnedsättning. I linje med målen i rådets rekommendation om att säkerställa en rättvis omställning till klimatneutralitet är det dessutom viktigt att stödja övergången mellan arbeten för arbetstagare som drabbas av uppsägningar och sektorer på tillbakagång. Detta innebär att man bör investera i kompetens och skapa de arbetstillfällena av god kvalitet som behövs för nettonollteknik i unionen. Med utgångspunkt i och full hänsyn till befintliga initiativ, såsom EU-pakten för kompetens, åtgärder på EU-nivå för kompetensinventering och kompetensprognoser, t.ex. från Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) och Europeiska arbetsmyndigheten, och strategin för branschsamverkan kring kompetens, är målet att mobilisera alla aktörer och att erbjuda utbildning på alla kompetensnivåer i den utsträckning som behövs: medlemsstaternas myndigheter, också på regional och lokal nivå, utbildningsanordnare, arbetsmarknadens parter, näringslivet och industrin, särskilt små och medelstora företag, i syfte att fastställa kompetensbehov, utveckla utbildningsprogram och använda dem i stor skala på ett snabbt och operativt sätt. Strategiska nettonollprojekt spelar en viktig roll i detta avseende. Medlemsstaterna och kommissionen får säkerställa ekonomiskt stöd, bland annat genom att utnyttja möjligheterna i unionens budget genom instrument som Europeiska socialfonden+, Fonden för en rättvis omställning, Europeiska regionala utvecklingsfonden, faciliteten för återhämtning och resiliens, moderniseringsfonden, REPowerEU och programmet för den inre marknaden.

(66) Europeiska -nettonollindustriakademier bör lanseras för att utveckla utbildningsprogram, utbildningsinnehåll och utbildningsmaterial samt intyg som visar att de har använts i syfte att vidareutbilda och omskola alla personer i arbetsför ålder som behövs för viktiga nettonollteknikvärdekedjor och erbjuda dessa program, innehåll och material till lämpliga utbildningsanordnare i medlemsstaterna för frivillig användning. Nettonollakademierna är organisationer, konsortier eller projekt tillhörande berörda parter, som Europeiska kommissionen tilldelat såddfinansiering. Akademierna bör spela en underlättande roll och fullt ut respektera medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation samt för yrkesutbildningens innehåll och organisation. Akademierna bör erbjuda utbildningsprogram, utbildningsinnehåll och utbildningsmaterial som utbildningsanordnare, näringslivet, arbetsmarknadens parter och andra aktörer som deltar i kompetenshöjning och omskolning i medlemsstaterna, såsom offentliga arbetsförmedlingar, kan välja att använda, om de anser det lämpligt. Näringslivet och arbetsmarknadens parter bör delta i utarbetandet av utbildningsprogram för att säkerställa relevans och öka utnyttjandet. Akademierna bör uppmuntra undervisning i generella färdigheter som underlättar yrkesmässig rörlighet, parallellt med undervisning i andra färdigheter som krävs. Akademierna kommer att sikta på att stödja kvaliteten på den utbildning som erbjuds av utbildningsanordnare i medlemsstaterna med hjälp av utbildningsprogram, utbildningsinnehåll och utbildningsmaterial som tagits fram av akademierna, inbegripet genom att utbilda utbildarna.

- (66a) För att stödja transparensen och överföringen avseende arbetstagarnas färdigheter samt deras rörlighet kommer de europeiska nettonollindustriakademierna att utveckla utbildningsintyg och verka för att utbildningsanordnarna inför dessa intyg, inbegripet mikromeriter, som omfattar läranderesultat. De intyg som utvecklas av de europeiska nettonollindustriakademierna kan utfärdas av utbildningsanordnarna i medlemsstaterna, eller utfärdande organ i medlemsstaterna, när ett utbildningsprogram som tagits fram av akademierna har slutförts med framgång. Intygen bör utfärdas i form av europeiska digitala utbildningsintyg och skulle kunna integreras i Europass och, när så är relevant och genomförbart, ingå i nationella referensramar för kvalifikationer. Kontinuerlig omskolning och kompetenshöjning som erbjuds via akademierna och relevanta utbildningsanordnare på deras territorier kan uppmuntras av medlemsstaterna, till exempel genom nationella program och unionsfinansiering.
- (67) Även om det i unionsrätten inte finns särskilda bestämmelser om minimikrav på utbildning för tillträde till eller utövande av ett reglerat yrke, utan det är medlemsstaten som har behörighet att besluta om och hur ett yrke ska regleras, får nationella regler om tillträde till reglerade yrken inte utgöra ett omotiverat eller oproportionellt hinder för utövandet av dessa grundläggande rättigheter. Behörigheten att reglera tillträdet till ett yrke måste utövas inom ramen för principerna om icke-diskriminering och proportionalitet, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/958 av den 28 juni 2018 om proportionalitetsprövning före antagandet av ny reglering av yrken.
- (68) Om medlemsstaterna konstaterar att de utbildningsprogram som utvecklats av de europeiska nettonollindustriakademierna resulterar i utbildningsintyg som motsvarar de kunskaper, färdigheter och kompetenser som är nödvändiga för tillträde till ett reglerat yrke eller till verksamhet som är en del av ett reglerat yrke, bör medlemsstaterna, för att underlätta rörligheten inom strategiska yrken i nettonollindustrin, behandla dessa intyg som bevis på de formella kvalifikationer som de bestyrker, i linje med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer.

- (69) På unionsnivå bör en Net-Zero Europe-plattform inrättas. Den ska bestå av medlemsstaterna och kommissionen ska vara ordförande. Plattformen Net-Zero Europe kan ge råd till och bistå kommissionen och medlemsstaterna i specifika frågor och fungera som ett referensorgan där kommissionen och medlemsstaterna samordnar sina åtgärder och underlättar informationsutbytet i frågor som rör denna förordning. Plattformen Net-Zero Europe bör vidare utföra de uppgifter som anges i denna förordning, särskilt när det gäller tillståndsförfaranden, inbegripet enda kontaktställen, strategiska nettonollprojekt, samordning av finansiering, tillgång till marknader, kompetens, regulatoriska sandlådor för nettonollteknik samt höra kommissionen i fråga om bedömningen av genomförbarheten och proportionaliteten i att föreslå åtgärder om kommissionen drar slutsatsen att förordningens allmänna mål sannolikt inte kommer att uppnås. Vid behov får plattformen inrätta permanenta eller tillfälliga arbetsgrupper och bjuda in tredje parter, såsom experter eller företrädare för nettonollindustrin, arbetsmarknaden och näringslivet.
- (69a) När så är lämpligt och användbart bör plattformen Net-Zero Europe eftersträva ett nära samarbete med andra relevanta initiativ, plattformar och grupper från kommissionen för att söka synergier, utbyta sakkunskap och information samt främja berörda parter deltagande, samtidigt som dubbelarbete och överlappningar undviks. Plattformen kommer att samarbeta med EU:s befintliga industriallianser och därigenom bidra till alliansernas arbete genom att involvera medlemsstaterna. Viktiga allianser för samarbete med plattformen är den europeiska batterialliansen, den europeiska alliansen för solcellsindustrin, den europeiska alliansen för ren vätgas, alliansen för utsläppsfri luftfart, alliansen för processorer och halvledarteknik och industrialliansen för värdekedjan för förnybara bränslen och koldioxidsnåla bränslen. Sektorer som för närvarande inte är representerade i industriallianser har också nytta av den strukturerade ram som plattformen Net-Zero Europe tillhandahåller. När det gäller strategiska nettonollpartnerskap planeras ett nära samarbete med nämnden för kritiska råvaror när så är relevant.

- (70) Som en del av industriplanen i den gröna given tillkännagav kommissionen sin avsikt att ingå industripartnerskap för nettonollteknik, anta nettonollteknik globalt och stödja den roll som EU:s industriella kapacitet spelar när det gäller att bana väg för den globala omställningen till ren energi. Kommissionen och medlemsstaterna får inom plattformen samordna partnerskapen och diskutera befintliga relevanta partnerskap och processer, såsom gröna partnerskap, energialoger och andra former av befintliga bilaterala kontraktarrangemang, samt potentiella synergier med relevanta medlemsstaters bilaterala avtal med tredjeländer.
- (71) Unionen bör sträva efter att diversifiera och stimulera den internationella handeln och investeringarna i nettonollteknik och främja globala höga sociala och miljömässiga standarder. Detta bör ske i nära samarbete och partnerskap med likasinnade länder. På samma sätt bör kraftfullare forsknings- och innovationsåtgärder för att utveckla och införa nettonollteknik genomföras i nära samarbete med partnerländerna inom ramen för en öppen men beslutsam strategi och på grundval av ömsesidighet och gemensamma intressen.
- (72) Om befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget delegeras till kommissionen enligt denna förordning är det ytterst viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd, inbegripet på expertnivå, under beredningsarbetet och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (73) I den mån någon av de åtgärder som avses i denna förordning utgör statligt stöd ska bestämmelserna om sådana åtgärder inte påverka tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget.

- (74) Eftersom målet för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

Kapitel I

Innehåll, tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1

Innehåll

1. Det allmänna målet med denna förordning är att förbättra den inre marknadens funktion genom att inrätta en ram för att säkerställa att unionen har säker och hållbar tillgång till nettonollteknik, och samtidigt bidra till att nå unionens mål till 2030, dvs. att minska nettoutsläppen av växthusgaser med minst 55 % jämfört med 1990 års nivåer, och unionens klimatneutralitetsmål till 2050.
2. För att bidra till att det allmänna mål som avses i punkt 1 uppnås innehåller den här förordningen åtgärder som syftar till att
 - a) minska risken för försörjningsavbrott kopplade till nettonollteknik som sannolikt skulle snedvrída konkurrensen och fragmentera den inre marknaden, särskilt genom att identifiera och stödja en utbyggnad av tillverkningskapaciteten för nettonollteknik och värdekedjorna för denna,
 - b) främja efterfrågan på hållbar och resilient nettonollteknik genom offentlig upphandling, auktioner och andra former av offentliga insatser,
 - c) förbättra kompetensen genom stöd till nettonollakademier och därigenom skydda och skapa arbetstillfällen av hög kvalitet,
 - d) stödja innovation genom att skapa regulatoriska sandlådor för nettonollteknik,
 - e) förbättra unionens förmåga att övervaka och minska leveransrisken i samband med nettonollteknik.
- 2a. Denna förordning syftar också till att inrätta en marknad för koldioxidlagringstjänster i unionen.

Artikel 2

Tillämpningsområde

Denna förordning ska tillämpas på nettonollteknik, förutom artiklarna 26 och 27 i denna förordning som endast ska tillämpas på innovativ nettonollteknik och annan innovativ teknik med potential att möjliggöra omställningen till en klimatneutral och ren ekonomi och minska strategiska beroenden. Kritiska råvaror som omfattas av tillämpningsområdet för förordning (EU) .../... [lägg till fotnot med hänvisningar till offentliggörande av förordningen om kritiska råvaror] ska vara undantagna från tillämpningsområdet för denna förordning.

När det gäller integrerade produktionsanläggningar för produktion av material som omfattas av både [akten om kritiska råvaror] och denna förordning ska det vara anläggningarnas slutprodukt som avgör vilken förordning som är tillämplig.

Artikel 3

Definitioner

1. I denna förordning gäller följande definitioner:
 - a) *nettonollteknik*: all teknik som anges i artikel 3a som är slutprodukter, särskilda komponenter eller särskilda maskiner som främst används för produktionen av dessa produkter och som har uppnått en teknisk mognadsgrad på minst 8.
 - aa) *strategisk nettonollteknik*: all teknik som anges i artikel 3b.1 som är slutprodukter, särskilda komponenter eller särskilda maskiner som främst används för produktionen av dessa produkter och som har uppnått en teknisk mognadsgrad på minst 8.

- b) *som främst används*: slutprodukter och särskilda komponenter som är avgörande för produktionen av nettonollteknik, enligt bilaga X eller slutprodukter, särskilda komponenter och särskilda maskiner som är avgörande för produktionen av nettonollteknik på grundval av belägg som den projektansvariga har lämnat till en nationell behörig myndighet, såsom marknadsundersökningar eller offtake-avtal.
- ac) *förnybar energi*: ”förnybar energi” enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.
- aca) *förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung*: förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung enligt definitionen i [artikel XX i det reviderade andra direktivet om förnybar energi].
- ad) *hållbart alternativt bränsle*: bränsle avsett för luftfartssektorn som avses i artikel 3.7, 3.13 och 3.17 i [förordningen ReFuelEU Aviation] eller bränsle avsett för sjöfartssektorn som fastställs genom tillämpning av kriterierna i artikel 10.1 och 10.2 i [förordningen om FuelEU Maritime].
- ae) *banbrytande industriteknik för dekarbonisering*: en ökning av tillverkningskapaciteten för banbrytande industriteknik som används för att på ett betydande och varaktigt sätt minska utsläppsnivåerna av koldioxidekvivalenter i energiintensiv verksamhet i sektorerna för stål, aluminium, icke-järnmetaller, baskemikalier, cement, kalk, glas, keramik, gödselmedel och papper i den utsträckning som detta är tekniskt genomförbart.
- af) *biotekniklösning för klimat och energi*: teknik som bygger på användning av levande organismer såsom enzymer, mikroorganismer och bakteriekultur och som kan minska koldioxidutsläppen genom att ersätta energiintensiva fossila eller kemikaliebaserade insatsvaror i industriella tillverkningsprocesser som är relevanta bland annat för avskiljning av koldioxid och produktion av biobränslen.
- b) *komponent*: en del av en nettonollteknik som tillverkas och handlas av ett företag, inbegripet förädlade material.

- ba) *förädlat material*: ett material som är i ett avancerat bearbetningsstadium, utom kritiska råvaror som omfattas av akten om kritiska råvaror, och som är utformat för en specifik funktion i en nettonollteknik.
- c) *innovativ nettonollteknik*: teknik som uppfyller definitionen av nettonollteknik men som inte har uppnått en teknisk mognadsgrad på minst 8, och som består av verklig innovation som för närvarande inte finns tillgänglig på marknaden och som är tillräckligt avancerad för att testas i en kontrollerad miljö.
- ca) *annan innovativ teknik*: energi- eller klimatrelaterad teknik med bevisad potential att bidra till dekarbonisering i industri- eller energisystem och minska strategiska beroenden, som innefattar verklig innovation som för närvarande inte är tillgänglig på den europeiska marknaden och som är tillräckligt avancerad för att testas i en kontrollerad miljö, men som inte har nått en teknisk mognadsnivå på minst 8.
- d) *tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik*: en planerad kommersiell anläggning eller utbyggnad eller ombyggnad av en befintlig anläggning för framställning av nettonollteknik.
- e) *strategiskt nettonollprojekt*: ett tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, projekt för koldioxidlagring eller infrastrukturprojekt för koldioxidtransport i unionen som en medlemsstat har erkänt som ett strategiskt nettonollprojekt i enlighet med artiklarna 10 och 11.

- f) *process för tillståndsgivning*: en process som omfattar alla relevanta tillstånd att uppföra, utöka, ändra och driva tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik och strategiska projekt som omfattar alla ansökningar och förfaranden från bekräftelse av att ansökan är fullständig till anmälan av det övergripande beslutet. För geologisk lagring av koldioxid avser processen för tillståndsgivning processen för tillståndsgivning för lagring, som avser behandling av alla nödvändiga tillstånd för anläggningar ovan jord som krävs för driften av en lagringsanläggning (byggnadslov, tillstånd för rör ...) och miljötilståndet för injektion och lagring av koldioxid i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och 2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006.
- g) *övergripande beslut*: beslut eller samling beslut av myndigheter i en medlemsstat där det avgörs om en projektansvarig ska få tillstånd att genomföra ett tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, utan att det påverkar ett beslut som fattas inom ramen för ett överklagandeförfarande.
- h) *projektansvarig*: ett företag eller ett konsortium av företag som utvecklar ett tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik eller ett strategiskt nettonollprojekt.
- i) *regulatorisk sandlåda för nettonollteknik*: en modell som ger företag möjlighet att testa innovativ nettonollteknik och annan innovativ teknik i en kontrollerad verklig miljö, enligt en särskild plan, som är utvecklad och övervakas av en behörig myndighet.
- j) *teknisk mognadsgrad*: en metod för att skatta en tekniks mognadsgrad, enligt den klassificering som används av Internationella energiorganet.
- k) *berörd myndighet*: myndighet som enligt nationell rätt medverkar i utfärdandet av tillstånd som en del av den process för tillståndsgivning som beskrivs i led f.

- l) *offentligt upphandlingsförfarande*: något av följande:
- i) Alla typer av tilldelningsförfaranden som omfattas av direktiv 2014/24/EU för ingående av ett offentligt kontrakt eller direktiv 2014/25/EU för ingående av ett varu-, byggtreprenad- och tjänstekontrakt.
 - ii) Ett förfarande för tilldelning av byggkoncession eller tjänstekoncession som omfattas av direktiv 2014/23/EU.
- m) *upphandlande myndighet*: när det gäller offentliga upphandlingsförfaranden, upphandlande myndighet enligt definitionen i artikel 6 i direktiv 2014/23/EU, artikel 2.1.1 i direktiv 2014/24/EU och artikel 3 i direktiv 2014/25/EU.
- n) *upphandlande enhet*: när det gäller offentliga upphandlingsförfaranden, upphandlande enhet enligt definitionen i artikel 7 i direktiv 2014/23/EU och artikel 4 i direktiv 2014/25/EU.
- o) *kontrakt*: när det gäller offentliga upphandlingsförfaranden, kontrakt enligt definitionen i artikel 2.1.5 i direktiv 2014/24/EU, kontrakt enligt definitionen i varu-, byggtreprenad- och tjänstekontrakt, enligt definitionen i artikel 2.1 i direktiv 2014/25/EU och koncessioner enligt definitionen i artikel 5.1 i direktiv 2014/23/EU.
- p) *auktion*: en mekanism för konkurrensutsatta anbudsförfaranden till stöd för produktion eller förbrukning av energi från förnybara energikällor, som inte omfattas av direktiven 2014/23/EU, 2014/24/EU, 2014/25/EU och 2009/81/EG.
- q) *kapacitet för koldioxidinjektion*: den mängd koldioxid som varje år kan injiceras i en fungerande geologisk lagringsplats, enligt vad som tillåts inom ramen för direktiv 2009/31/EG, med syftet att öka koldioxidupptaget, särskilt från storskaliga industrianläggningar och som mäts i ton per år.

- r) *integrering av energisystem*: lösningar för planering och drift av energisystemet som helhet, innefattande flera energibärare, infrastrukturer och förbrukningssektorer, genom att skapa starkare kopplingar mellan dessa i syfte att leverera flexibla, tillförlitliga och resurseffektiva energitjänster baserade på förnybar energi till lägsta möjliga kostnad för samhället och miljön.
- s) *tillverkningskapacitet*: den totala produktionskapaciteten för den nettonollteknik som framställs i ett tillverkningsprojekt. Om det inte produceras slutprodukter i tillverkningsprojektet utan i stället särskilda komponenter eller särskilda maskiner som främst används när sådana produkter produceras, avser tillverkningskapacitet produktionskapaciteten för den slutprodukt som ska produceras med användning av sådana komponenter eller särskilda maskiner.

Kapitel Ia

Nettonollteknik och strategisk nettonollteknik

Artikel 3a

Förteckning över nettonollteknik

1. Följande nettonollteknik omfattas av denna förordning:
 - a) Teknik för förnybar energi.
 - b) Lagring av el och värme.
 - c) Värmepumpar.
 - d) Elnätsteknik.
 - e) Teknik för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.
 - f) Teknik för hållbara alternativa bränslen.
 - g) Vätgasteknik, inbegripet elektrolysanläggningar och bränsleceller.
 - i) Kärnteknik.

- j) Teknik för transport, avskiljning, utnyttjande och lagring av koldioxid.
- k) Teknik för energisystemrelaterad energieffektivitet.
- l) Biotekniklösningar för klimat och energi, inbegripet lösningar med biobaserade råvaror.
- p) Banbrytande industriteknik för dekarbonisering som inte omfattas av de föregående kategorierna.

Artikel 3b

Förteckning över strategisk nettonollteknik

1. Följande strategiska nettonollteknik omfattas av denna förordning:
 - a) Teknik för solceller, solvärmeel och solvärme.
 - b) Teknik för landbaserad vindkraft och havsbaserad förnybar energi.
 - c) Teknik för batterier och lagring.
 - d) Värmepumpar och geotermisk energiteknik.
 - e) Vätgasteknik, inbegripet elektrolysanläggningar och bränsleceller.
 - f) Teknik för hållbar biogas och biometan.
 - g) Teknik för avskiljning och lagring av koldioxid.
 - h) Elnätsteknik.
 - i) Teknik för fissionsenergi, inbegripet teknik för kärnbränslecykeln.
 - j) Teknik för hållbara alternativa bränslen.
2. Förteckningen i punkt 1 påverkar inte en medlemsstats rätt att välja mellan olika energikällor och bestämma den allmänna strukturen på sin energiförsörjning.

3. Förteckningen i punkt 1 påverkar inte tilldelningen av unionsfinansiering, särskilt inte berättigande- eller tilldelningskriterierna, såsom de antagits i enlighet med tillbörliga förfaranden, eller unionsstöd genom Europeiska investeringsbanken.

Kapitel II

Främjande av villkor för nettonolltekniktillverkning

AVSNITT I

EFFEKTIVISERING AV ADMINISTRATIVA PROCESSER OCH PROCESSER FÖR TILLSTÅNDSGIVNING

Artikel 4

Enda kontaktställe

1. Senast den ... [9 månader efter dagen för denna förordnings ikraftträdande] ska medlemsstaterna utse ett eller flera kontaktställen på relevanta nivåer i medlemsstaternas förvaltning. Det utsedda kontaktstället ska ha ansvaret för att underlätta och samordna processen för tillståndsgivning för tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, även för strategiska nettonollprojekt, och tillhandahålla information om rationalisering av den administrativa processen i enlighet med artikel 5, inbegripet information om när en ansökan anses vara fullständig enligt artikel 6.2a och 6.6.
 - 1a. Om det finns flera utsedda kontaktställen ska medlemsstaterna tillhandahålla verktyg för att hjälpa projektansvariga att identifiera det lämpliga utsedda kontaktstället på den webbplats som inrättats i enlighet med artikel 5.
2. Det utsedda kontaktstället ska vara det enda kontaktstället för den projektansvariga under processen för tillståndsgivning för ett tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, även för ett strategiskt nettonollprojekt. Det utsedda kontaktstället ska underrätta den projektansvariga om det övergripande beslutet.

3. Ansvarsområdena för det utsedda kontaktstället eller de uppgifter som är förknippade med det får delegeras till en annan myndighet för ett tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, även för ett strategiskt nettonollprojekt, förutsatt att
 - a) det utsedda kontaktstället underrättar den projektansvariga om den delegeringen,
 - b) ett enda kontaktställe ansvarar för varje projekt,
 - c) ett enda kontaktställe samordnar inlämningen av alla relevanta handlingar och all relevant information,
 - d) ett enda kontaktställe tillhandahåller information om relevant dokumentation som behövs för den ansökan som krävs i processen för tillståndsgivning.
4. Projektansvariga ska ha rätt att lämna in handlingar som är relevanta för processen för tillståndsgivning i elektronisk form.
5. De behöriga myndigheterna ska säkerställa att eventuella relevanta studier, tillstånd eller godkännanden som utfärdats eller genomförts för ett visst projekt beaktas, och att inga [...] upprepade studier, tillstånd eller godkännanden krävs, såvida inte annat krävs enligt unionsrätten.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att de sökande enkelt har tillgång till information om förfaranden för att lösa tvister som rör processen för tillståndsgivning, däribland, i tillämpliga fall, alternativa tvistlösningsmekanismer, om sådana förfaranden föreskrivs i nationell rätt.
7. Medlemsstaterna ska säkerställa att det utsedda kontaktstället har tillräckligt med kvalificerad personal och tillräckliga ekonomiska, tekniska och teknologiska resurser för att effektivt kunna utföra sina uppgifter inom ramen för denna förordning.
8. På den plattform som avses i artiklarna 28 och 29 ska återkommande diskussioner hållas om genomförandet av detta avsnitt och artiklarna 12 och 13 och bästa praxis utbytas om hur utsedda kontaktställen kan organiseras.

9. De nationella behöriga myndigheterna ska specificera och för det utsedda kontaktstället tillgängliggöra kraven och omfattningen på den information som krävs av en projektansvarig innan processen för tillståndsgivning inleds.

Artikel 5

Tillgång till information online

Medlemsstaterna ska ge tillgång till följande information om processer som är relevanta för tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, även för strategiska nettonollprojekt, online och på ett centraliserat och lättillgängligt sätt:

- a) De utsedda kontaktställen som avses i artikel 4.1.
- a) Processen för tillståndsgivning, inbegripet tvistlösning.
- b) Finansierings- och investeringstjänster.
- c) Finansieringsmöjligheter på unionsnivå eller medlemsstatsnivå.
- d) Tjänster för affärsstöd, vilket innefattar men inte är begränsat till, deklaration av bolagsskatt, lokal skattelagstiftning och arbetsrätt.

Artikel 6

Längden på processen för tillståndsgivning

1. Processen för tillståndsgivning för tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik får inte överskrida någon av följande tidsfrister:
- a) Tolv månader för uppförande eller utbyggnad av tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik med en årlig tillverkningskapacitet på mindre än 1 GW.
 - b) 18 månader för uppförande eller utbyggnad av tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik med en årlig tillverkningskapacitet på 1 GW eller mer.

2. För tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik för vilka en årlig tillverkningskapacitet inte mäts i GW får processen för tillståndsgivning inte överskrida en tidsfrist på 18 månader.
- 2a. Om en miljökonsekvensbedömning krävs enligt direktiv 2011/92/EU får de steg i bedömningen som avses i artikel 1.2 g i i det direktivet inte ingå i den tidsfrist för processen för tillståndsgivning som avses i punkterna 1 och 2.
4. I undantagsfall får en medlemsstat, om det krävs på grund av karaktären hos, komplexiteten hos, platsen för eller storleken på det föreslagna tillverkningsprojektet för framställning av nettonollteknik eller strategiska nettonollprojektet, en gång förlänga de tidsfrister som avses i artiklarna 6.1, 6.2, 13.1 och 13.2 med högst tre månader innan de löper ut och från fall till fall.

Om en medlemsstat anser att det föreslagna tillverkningsprojektet för framställning av nettonollteknik eller strategiska nettonollprojektet medför exceptionella risker för arbetstagarnas eller allmänhetens hälsa och säkerhet, och om det krävs mer tid för att fastställa att åtgärder för att komma tillrätta med identifierbara risker införs får den förlänga dessa tidsfrister med ytterligare sex månader innan de löper ut och från fall till fall.

5. I händelse av detta ska det utsedda kontaktstället informera den projektansvariga om skälen till förlängningen och om det datum då det skriftliga övergripande beslutet förväntas.
- 5a. Det utsedda kontaktställe som avses i artikel 4.1 ska meddela den projektansvariga när den miljökonsekvensbeskrivning som avses i artikel 5.1 i direktiv 2011/92/EU ska lämnas in, med beaktande av organisationen av tillståndsförfarandet i den berörda medlemsstaten och behovet av att ge tillräckligt med tid för att bedöma beskrivningen. Perioden från och med den dag då miljökonsekvensbeskrivningen ska lämnas in till dess att den lämnas in ska inte räknas med i den tidsfrist för processen för tillståndsgivning som avses i punkterna 1 och 2.

Om samrådet enligt artikel 1.2 g ii i direktiv 2011/92/EU leder till att miljökonsekvensbeskrivningen behöver kompletteras med ytterligare information, får det utsedda kontaktställe som avses i artikel 4.1 ge den projektansvariga möjlighet att lämna in ytterligare information. I sådana fall ska det utsedda kontaktstället meddela den projektansvariga när den ytterligare informationen ska lämnas in, dock senast 30 dagar efter meddelandet. Perioden från och med den dag då den ytterligare informationen ska lämnas till dess att den lämnas in ska inte räknas med i den tidsfrist för processen för tillståndsgivning som avses i punkterna 1 och 2.

6. Senast 45 dagar efter mottagandet av en ansökan om tillstånd ska det utsedda kontaktställe som avses i artikel 4.1 bekräfta att ansökan är fullständig eller, om den projektansvariga inte har lämnat in all den information som krävs för att behandla ansökan, begära att den projektansvariga lämnar in en fullständig ansökan utan onödigt dröjsmål. Det datum då det utsedda kontaktställe som avses i artikel 4.1 bekräftar att ansökan är fullständig ska vara startpunkten för processen för tillståndsgivning för just den ansökan.
7. Senast två månader efter dagen för bekräftelsen ska det utsedda kontaktstället utarbeta en utförlig plan för processen för tillståndsgivning, i nära samarbete med andra berörda myndigheter.
8. De tidsfrister som anges i artiklarna 6 och 13 ska inte påverka skyldigheter som följer av unionsrätten och internationell rätt och inte heller förfaranden för överklagande av förvaltningsbeslut och rättslig prövning av domstol.
9. De tidsfrister som anges i artiklarna 6 och 13 för något av förfarandena för tillståndsgivning ska inte påverka tillämpningen av eventuella kortare tidsfrister som fastställs av medlemsstaterna.

Artikel 7

Miljöbedömningar och miljötillstånd

1. Om en miljökonsekvensbedömning krävs enligt direktiv 2011/92/EU får berörd projektansvarig innan ansökan lämnas in begära ett yttrande från det utsedda kontaktstället om omfattningen av och detaljnivån för den information som ska ingå i miljökonsekvensbeskrivningen enligt artikel 5.1 i det direktivet. Det utsedda kontaktstället ska säkerställa att det yttrande som avses i första stycket utfärdas så snart som möjligt och inom en tidsperiod som inte överstiger 45 dagar från det datum när den projektansvariga lämnade in sin begäran.
2. Om skyldigheten att bedöma effekterna på miljön föreligger samtidigt på grund av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU, direktiv 92/43/EEG, direktiv 2009/147/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, direktiv 2001/42/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU och direktiv 2012/18/EU [eller förordningen om restaurering av natur, COM (2022) 304 final] ska medlemsstaten säkerställa att ett samordnat eller gemensamt förfarande för att uppfylla kraven i den unionslagstiftningen tillämpas.

Enligt det samordnade förfarande som avses i första stycket ska en behörig myndighet samordna de olika enskilda bedömningar av miljöpåverkan av ett visst projekt som krävs enligt tillämplig unionslagstiftning.

Enligt det gemensamma förfarande som avses i första stycket ska en behörig myndighet tillhandahålla en enskild bedömning av miljöpåverkan av ett visst projekt som krävs enligt tillämplig unionslagstiftning.

3. Medlemsstaten ska säkerställa att en sådan motiverad slutsats som avses i artikel 1.2 g iv i direktiv 2011/92/EU rörande miljökonsekvensbedömningen utfärdas inom tre månader efter det att den erhållit all nödvändig information som samlats in enligt artiklarna 5, 6 och 7 i det direktivet och slutfört de samråd som avses i artiklarna 6 och 7 i det direktivet.

4. Tidsramarna för samråd med den berörda allmänheten enligt artikel 1.2 e i direktiv 2011/92/EU och myndigheter enligt artikel 6.1 i det direktivet avseende den miljökonsekvensbeskrivning som anges i artikel 5.1 i det direktivet får inte överstiga 90 dagar.

Artikel 8

Planering

1. Medlemsstaterna ska uppmana nationella, regionala och lokala myndigheter som ansvarar för utarbetandet av planer, däribland zonindelning, fysisk planering och markanvändningsplaner, att i tillämpliga fall i dessa planer inkludera bestämmelser för utveckling av tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, även strategiska nettonollprojekt och all nödvändig infrastruktur.
2. Om planerna innehåller bestämmelser om utveckling av tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, även strategiska nettonollprojekt, och omfattas av en bedömning enligt direktiv 2001/42/EG och enligt artikel 6 i direktiv 92/43/EEG, ska dessa bedömningar effektiviseras. I förekommande fall ska denna effektiviserade bedömning även behandla inverkan på alla potentiellt berörda vattenförekomster och bekräfta huruvida planen kan förhindra att en vattenförekomst fullgör skyldigheterna enligt artikel 4 i direktiv 2000/60/EG, uppnår god status eller god potential och inte försämrar status eller potential. Om medlemsstaterna är skyldiga att bedöma effekterna av befintliga och framtida verksamheter på den marina miljön, däribland samspelet mellan land och hav, enligt vad som avses i artikel 4 i direktiv 2014/89/EU, ska den effektiviserade bedömningen även omfatta dessa effekter.

Artikel 8a

Inrättande av accelerationsområden för nettonollteknik

1. Medlemsstaterna får anta planer i vilka specifika områden utses där tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, inbegripet strategiska nettonollprojekt eller kluster av dessa, påskyndas i syfte att testa innovativ nettonollteknik, underlätta processer för tillståndsgivning och, i tillämpliga fall, utveckla ekonomiska möjligheter och dela på ansvaret.

2. Dessa planer ska
 - a) fastställa ett tydligt geografiskt tillämpningsområde för accelerationsområdena för nettonollteknik,
 - b) exkludera Natura 2000-områden, områden som utsetts inom ramen för nationella skyddssystem för bevarande av natur och biologisk mångfald och identifierade flyttvägar för fåglar och marina däggdjur,
 - c) omfattas av en miljöbedömning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG och, i tillämpliga fall, en bedömning i enlighet med artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG; denna bestämmelse påverkar inte enskilda projekts efterlevnad av tillämplig unionsmiljölagstiftning,
 - d) säkerställa synergier med de utsedda accelerationsområdena för förnybar energiproduktion i det tredje direktivet om förnybar energi.
3. Medlemsstaterna får underlätta för den infrastruktur som krävs i accelerationsområdena för nettonollteknik vid utvecklingen av nettonollprojekt. Detta kan vara, men är inte begränsat till, fysisk eller digital infrastruktur eller elinfrastruktur.

Artikel 8b

Tillståndsgivning för accelerationsområden för nettonollteknik

1. Bestämmelserna i avsnitten 1 och 2 ska tillämpas för enskilda projekt i accelerationsområden för nettonollteknik.
2. För att undvika dubbla bedömningar ska det utsedda kontaktstället beakta resultaten av de bedömningar som gjorts enligt artikel 8a.2 c när det avger ett yttrande enligt artikel 7.1.
3. Det enda kontaktstället får skapa mallar som specifikt anger vilka tillstånd som krävs för projekten i accelerationsområdena för nettonollteknik och dessas inlämning till de behöriga myndigheterna. Mallarna kan läggas upp på plattformen Net-Zero Europe.

Artikel 9

Tillämplighet för Uneces konventioner

1. Bestämmelserna i denna förordning påverkar inte skyldigheterna enligt artiklarna 6 och 7 i FN:s ekonomiska kommission för Europas (Unece) konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor, som undertecknades i Århus den 25 juni 1998, och enligt Uneces konvention om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang, som undertecknades i Esbo den 25 februari 1991, och dess protokoll om strategiska miljöbedömningar, som undertecknades i Kiev den 21 maj 2003.
2. Alla beslut som antas enligt detta avsnitt och artiklarna 12 och 13 ska offentliggöras.

AVSNITT II

STRATEGISKA NETTONOLLPROJEKT

Artikel 9a

Riktärke

Kommissionen och medlemsstaterna ska stödja strategiska projekt i enlighet med detta avsnitt för att säkerställa att tillverkningskapaciteten i unionen vad gäller den strategiska nettonollteknik som förtecknas i artikel 3b senast 2030 närmar sig eller uppnår ett riktärke på minst 40 % av unionens årliga användningsbehov för motsvarande teknik som behövs för att uppnå unionens klimat- och energimål senast 2030.

Artikel 10

Urvalskriterier

1. Medlemsstaterna ska som strategiska nettonollprojekt erkänna de tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik som motsvarar en teknik som förtecknas i artikel 3b, som finns i unionen och som bidrar till uppnåendet av målen och uppfyller minst ett av följande kriterier:

- a) Tillverkningsprojektet för framställning av nettonollteknik bidrar till teknisk och industriell resiliens i unionens nettonollteknik genom att öka tillverkningskapaciteten för en komponent eller ett segment av värdekedjan för nettonollteknik där unionen är starkt beroende av import från ett enda tredjeland.
- b) Tillverkningsprojektet för framställning av nettonollteknik har en tydligt positiv inverkan på unionens försörjningskedja för nettonollindustrin eller sektorer i senare led, med spridningseffekter i andra medlemsstater utöver den projektansvariga och de berörda medlemsstaterna, och bidrar samtidigt till konkurrenskraften, unionens klimat- och energimål och skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet i unionens försörjningskedja för nettonollindustrin, i enlighet med minst ett av följande kriterier:
 - i) Det ökar i betydande grad unionens tillverkningskapacitet för den berörda nettonolltekniken som bidrar till uppfyllandet av målet i artikel 9a.
 - ii) Det framställer teknik med bättre miljömässig hållbarhet och prestanda; samt i enlighet med minst ett av följande kriterier:
 - iii) Det inför åtgärder för att attrahera, vidareutbilda eller omskola den arbetskraft som krävs för nettonolltekniken, däribland genom lärlingsutbildningar, i nära samarbete med arbetsmarknadens parter.
 - iv) Det inför omfattande metoder för koldioxidsnål och cirkulär tillverkning, däribland till exempel återvinning av spillvärme, tillvaratagande av sidoström och vatteneffektivitet.

2. Medlemsstaterna ska som strategiska nettonollprojekt erkänna projekt för koldioxidlagring som uppfyller följande kriterier:

- a) Lagringsplatsen för koldioxid finns i unionens territorium, i dess ekonomiska zoner eller på dess kontinentalsocklar i den mening som avses i Förenta nationernas havsrättskonvention (Unclos).
 - b) Projektet för koldioxidlagring bidrar till uppnåendet av det mål som fastställs i artikel 16.
 - c) Projektet för koldioxidlagring har ansökt om ett tillstånd för säker och permanent geologisk lagring av koldioxid i enlighet med direktiv 2009/31/EG.
- 2a. Projekt för avskiljning av koldioxid och infrastrukturprojekt för koldioxidtransport som underlättar förbindelser mellan anläggningar som avskiljer koldioxid och lagringsplatser för koldioxid som är erkända som strategiska nettonollprojekt i enlighet med punkt 2 ska också betraktas som strategiska nettonollprojekt.
- 2b. Kommissionen ska tillhandahålla övergripande information, data och vägledning för bedömning av kriterierna i punkterna 1 och 2.
3. Tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik som motsvarar teknik som definieras i artikel 3.1 aa och finns i mindre utvecklade regioner och övergångsregioner och i territorier som omfattas av Fonden för en rättvis omställning, och som är berättigade till finansiering enligt reglerna för sammanhållningspolitiken ska, efter att tilldelningsförfarandet slutförts, av medlemsstaterna på skriftlig begäran av den projektansvariga erkännas som strategiska nettonollprojekt enligt artikel 11.3 utan att den projektansvariga behöver lämna in en formell ansökan enligt artikel 11.2.
4. Ett tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik som finns i unionen och bidrar till uppnåendet av det allmänna mål som fastställs i artikel 1.1 och antingen omfattas av EU:s innovationsfond för utsläppshandelssystemet eller är del av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, partnerskapet Hydrogen Valleys eller vätgasbanken, om fonderna stöder investeringar i tillverkningskapacitet som avser en teknik som definieras i artikel 3.1 aa, ska av medlemsstaterna på begäran av den projektansvariga erkännas som ett strategiskt nettonollprojekt enligt artikel 11.3 utan att den projektansvariga behöver lämna in en formell ansökan enligt artikel 11.2.

5. Om ett strategiskt nettonollprojekt bidrar till en värdekedja för en teknik som en medlemsstat inte godtar som en del av den allmänna strukturen på sin energiförsörjning får medlemsstaten vägra att bevilja projektstatus.

Artikel 11

Ansökan och erkännande

1. Ansökningar om erkännande som strategiska nettonollprojekt ska lämnas in av den projektansvariga till berörd medlemsstat.
2. Den ansökan som avses i punkt 1 ska innehålla samtliga följande uppgifter:
 - a) Relevanta belägg avseende uppfyllandet av de krav som fastställs i artikel 10.1 eller 10.2.
 - b) En affärsplan som utvärderar projektets ekonomiska bärkraft och som är förenlig med målet att skapa arbetstillfällen av hög kvalitet.
 - c) En första beräknad tidsplan för projektet, för att uppskatta när projektet skulle kunna börja bidra till unionens riktmärke för tillverkningskapaciteten i artikel 9a eller EU-målet för kapacitet för koldioxidinjektion i artikel 16.
- 2a. Kommissionen ska tillhandahålla ett på förhand fastställt formulär för inlämning av de ansökningar som avses i punkt 1.
3. Medlemsstaterna ska bedöma den ansökan som avses i punkt 1 i en rättvis och transparent process inom en månad efter mottagandet av en fullständig ansökan. Om den projektansvariga inte har skickat all relevant och fullständig information som krävs för att behandla en ansökan, ska medlemsstaten endast en gång begära att den projektansvariga utan onödigt dröjsmål lämnar kompletterande information, för att ansökan ska bli fullständig. Den dag då det bekräftas att inlämnad ansökan är fullständig ska bedömningsprocessen inledas.

- 3a. Om inget beslut fattats inom den tidsfrist som avses i punkt 3 kan den projektansvariga underrätta plattformen Net-Zero Europe, varefter kommissionen utan onödigt dröjsmål ska begära att medlemsstaten ger den projektansvariga en uppdaterad tidsfrist. Medlemsstaten ska då ange inom vilken tidsfrist beslutet om erkännande av projektet som strategiskt kommer att fattas.
4. Kommissionen får yttra sig om de godkända strategiska nettonollprojekten. Om en medlemsstat avslår en ansökan har den sökande rätt att lämna in sin ansökan till kommissionen, som ska bedöma ansökningen inom 20 arbetsdagar. Kommissionens bedömning ska inte påverka medlemsstatens beslut.
5. Om kommissionen efter sin bedömning i enlighet med punkt 4 bekräftar medlemsstatens avslag av ansökningen ska kommissionen underrätta sökanden om sin slutsats i form av en skrivelse. Om kommissionen gör en annan bedömning än medlemsstaten ska projektet i fråga diskuteras på plattformen Net-Zero Europe, som inrättas genom artikel 28.
6. Om kommissionen eller en medlemsstat finner att ett strategiskt nettonollprojekt har genomgått betydande ändringar eller att det inte längre uppfyller kriterierna i artikel 10.1 eller 10.3, eller om erkännandet av det byggde på en ansökan som innehöll felaktiga uppgifter, ska kommissionen eller medlemsstaten informera den berörda projektansvariga. Efter att ha hört den projektansvariga får medlemsstaten upphäva beslutet att tilldela ett projekt statusen strategiskt nettonollprojekt.
7. Projekt som inte längre erkänns som strategiska nettonollprojekt ska förlora alla rättigheter med koppling till den statusen enligt denna förordning.
8. Kommissionen ska inrätta och upprätthålla ett offentligt register med strategiska nettonollprojekt.

Artikel 12

Prioritetsstatus för strategiska nettonollprojekt

1. Projektansvariga och alla berörda myndigheter ska säkerställa att dessa förfaranden för strategiska nettonollprojekt hanteras på snabbast möjliga sätt i enlighet med unionsrätten och nationell rätt.
2. Utan att det påverkar de skyldigheter som föreskrivs i unionsrätten ska medlemsstaterna, när ett projekt tilldelas status som strategiskt nettonollprojekt, tilldela strategiska nettonollprojekt statusen högsta möjliga nationella betydelse, om det finns en sådan status i nationell rätt, och dessa projekt ska behandlas i enlighet därmed i processerna för tillståndsgivning, vilket innefattar sådana som avser miljöbedömningar och, om det föreskrivs i nationell rätt, fysisk planering.
3. Strategiska nettonollprojekt ska anses bidra till att trygga försörjningen av strategisk nettonollteknik i unionen och därför vara av allmänintresse. När det gäller den miljöpåverkan som behandlas i artiklarna 6.4 och 16.1 i direktiv 92/43/EEG, artikel 4.7 i direktiv 2000/60/EG och artikel 9.1 a i direktiv 2009/147/EG [eller i artikel 4.8 och 4.8a i förordningen om restaurering av natur,] ska strategiska nettonollprojekt i unionen anses vara av allmänintresse och kan anses vara av övervägande allmänintresse, förutsatt att alla villkor i de akterna är uppfyllda.
4. Alla tvistlösningsförfaranden, rättstvister, överklaganden och rättsmedel i samband med strategiska nettonollprojekt inför nationella domstolar, tribunaler och paneler, inbegripet medling eller skiljeförfaranden, om sådana finns i nationell rätt, ska behandlas som brådskande, om och i den utsträckning sådana brådskande förfaranden för tillståndsgivningsprocesser föreskrivs i nationell rätt och förutsatt att normalt tillämplig rätt till försvar av individer eller av lokala samhällen respekteras. Projektansvariga för strategiska nettonollprojekt ska delta i sådana brådskande förfaranden, i tillämpliga fall.

Artikel 13

Längden på processen för tillståndsgivning för strategiska nettonollprojekt

1. Processen för tillståndsgivning för strategiska nettonollprojekt får inte överskrida någon av följande tidsfrister:
 - a) Nio månader för uppförande eller utbyggnad av strategiska projekt för nettonollteknik med en årlig tillverkningskapacitet på mindre än 1 GW.
 - b) Tolv månader för uppförande eller utbyggnad av strategiska projekt för nettonollteknik med en årlig tillverkningskapacitet på 1 GW eller mer.
 - c) 18 månader för alla tillstånd som krävs för att driva en lagringsplats i enlighet med direktiv 2009/31/EG.
2. För strategisk nettonollteknik för vilken en årlig tillverkningskapacitet inte mäts i GW får processen för tillståndsgivning inte överskrida en tidsfrist på tolv månader.
- 2a. Om en miljökonsekvensbedömning krävs enligt direktiv 2011/92/EU får de steg i bedömningen som avses i artikel 1.2 g i i det direktivet inte ingå i den tidsfrist för processen för tillståndsgivning som avses i punkterna 1 och 2.

Artikel 14

Påskynda genomförandet av strategiska nettonollprojekt

1. Kommissionen och medlemsstaterna ska i tillämpliga fall vidta åtgärder för att påskynda och attrahera privata investeringar i strategiska nettonollprojekt. Sådana åtgärder kan, utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget, innefatta att tillhandahålla och samordna stöd till strategiska nettonollprojekt som har svårt att få finansiering.
2. Medlemsstaterna får tillhandahålla administrativt stöd till strategiska nettonollprojekt för att underlätta ett effektivt genomförande i god tid, däribland genom att tillhandahålla

- a) stöd för att säkerställa efterlevnad av tillämpliga administrativa skyldigheter och rapporteringsskyldigheter,
- b) stöd till projektansvariga för att informera allmänheten, i syfte att öka allmänhetens acceptans av projektet.

Artikel 15

Samordning av finansiering

1. På plattformen Net-Zero Europe, som inrättas genom artikel 28, ska man diskutera ekonomiska behov och flaskhalsar för strategiska nettonollprojekt och potentiell bästa praxis, särskilt vad gäller utvecklingen av EU-övergripande försörjningskedjor, bland annat på grundval av regelbundna utbyten med relevanta industriallianser.
2. På plattformen Net-Zero Europe ska, på begäran av den projektansvariga för det strategiska nettonollprojektet, diskussioner föras och råd ges om hur finansieringen av projektet kan slutföras, med beaktande av den finansiering som redan säkrats och med beaktande av åtminstone följande faktorer:
 - a) Ytterligare privata finansieringskällor.
 - b) Stöd genom resurser från Europeiska investeringsbanksgruppen eller andra internationella finansinstitut, däribland Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling.
 - c) Befintliga instrument och program i medlemsstaterna, däribland från nationella utvecklingsbanker, utvecklingsinstitutioner och exportkreditinstitut.
 - d) Relevanta program för unionsfinansiering.

Kapitel III

Kapacitet för koldioxidinjektion

Artikel 16

EU-mål för kapacitet för koldioxidinjektion

1. En årlig kapacitet för koldioxidinjektion på minst 50 miljoner ton koldioxid ska uppnås senast 2030, på lagringsplatser i unionens territorium, i dess ekonomiska zoner och på dess kontinentalsocklar i den mening som avses i Förenta nationernas havsrättskonvention (Unclos), och som inte är kombinerad med förbättrad återvinning av kolväten (EHR).
2. Alla lagringsplatser ska vara utformade för att vara i drift i minst fem år och ska respektera principerna om rättvist och öppet tillträde, beviljat på ett transparent och icke-diskriminerande sätt, enligt definitionen i direktiv 2009/31/EG.

Artikel 17

Transparens för data om kapacitet för koldioxidlagring

1. Senast sex månader efter det att denna förordning har trätt i kraft ska medlemsstaterna
 - a) offentliggöra data om alla områden där lagringsplatser för koldioxid kan tillåtas i deras territorium, inbegripet saltvattensakviferer, utan att det påverkar skyddet av konfidentiell information,

- b) ålägga enheter som är eller har varit innehavare av ett tillstånd enligt definitionen i artikel 1.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG⁴⁴ i sitt territorium att offentliggöra alla geologiska data avseende produktionsanläggningar som har avvecklats eller vars avveckling har anmälts till den behöriga myndigheten, såvida inte enheten har ansökt om undersökningstillstånd i enlighet med direktiv 2009/31/EG,
 - c) vid tillämpningen av led a ska data omfatta åtminstone den information som begärs i kommissionens tillkännagivande om vägledning för medlemsstaterna vid uppdateringen av de nationella energi- och klimatplanerna för 2021–2030.
2. Senast sex månader efter det att denna förordning har trätt i kraft och därefter varje år ska varje medlemsstat till kommissionen lämna in en rapport där följande beskrivs:
- a) Pågående projekt för avskiljning av koldioxid och en uppskattning av motsvarande behov och planer i fråga om kapacitet för transport, injektion och lagring.
 - b) Pågående projekt för transport och lagring av koldioxid på dess territorium, däribland tillståndsstusen enligt direktiv 2009/31/EG, förväntade datum för slutligt investeringsbeslut och idrifttagning.
 - c) De nationella stödåtgärder som har vidtagits eller kommer att vidtas för att främja de projekt som avses i leden a och b, samt åtgärder avseende gränsöverskridande transport av koldioxid.
3. Om inga projekt för koldioxidlagring genomförs i en medlemsstat, ska den rapportera om sina planer för att underlätta utfasningen av fossila bränslen i industrisektorer eller för att utveckla gränsöverskridande transport av koldioxid.

⁴⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG av den 30 maj 1994 om villkoren för beviljande och utnyttjande av tillstånd för prospektering efter samt undersökning och utvinning av kolväten (EGT L 164, 30.6.1994, s. 3).

Artikel 18

Bidrag från godkända olje- och gasproducenter

1. Varje enhet som innehar ett tillstånd enligt definitionen i artikel 1.3 i direktiv 94/22/EG ska omfattas av ett enskilt bidrag till det unionsövergripande målet för tillgänglig kapacitet för koldioxidinjektion som fastställs i artikel 16. Dessa enskilda bidrag ska beräknas proportionellt på grundval av varje enhets andel i unionens produktion av råolja och naturgas från och med den 1 januari 2020 till 31 december 2023 och ska bestå av kapacitet för koldioxidinjektion på en lagringsplats som är tillåten i enlighet med direktiv 2009/31/EG om geologisk lagring av koldioxid och tillgänglig för marknaden senast 2030. Enheter med en produktion av råolja och naturgas som ligger under ett visst tröskelvärde som fastställs i enlighet med en delegerad akt enligt punkt 7 ska undantas från denna beräkning och ska inte omfattas av något bidrag.
2. Inom tre månader efter det att denna förordning har trätt i kraft ska medlemsstaterna till Europeiska kommissionen identifiera och rapportera de enheter som avses i punkt 1 och deras volymer vad gäller produktion av råolja och naturgas från och med den 1 januari 2020 till den 31 december 2023.
3. Efter mottagande av de rapporter som lämnas in enligt artikel 17.2 ska kommissionen efter samråd med medlemsstaterna och berörda parter ange bidragen till unionens mål för kapacitet för koldioxidinjektion till 2030 från enheter som avses i punkt 1.
4. Inom tolv månader efter det att förordningen har trätt i kraft ska de enheter som avses i punkt 1 till kommissionen lämna en plan med en redogörelse av hur de avser att fullgöra sitt bidrag till unionens mål om kapacitet för koldioxidinjektion senast 2030. Dessa planer ska
 - a) bekräfta enhetens bidrag, uttryckt som målvolym av ny kapacitet för lagring och injektion av koldioxid som tagits i drift senast 2030,
 - b) ange medel och delmål för att uppnå målvolymen.

5. För att uppnå målvolymerna för tillgänglig injektionskapacitet kan de enheter som avses i punkt 1 göra något av följande:
- a) Utveckla projekt för koldioxidlagring, enskilt eller i samarbete.
 - b) Ingå avtal med andra enheter som avses i punkt 1.
 - c) Ingå avtal med utvecklare av eller investerare i lagringsprojekt för att fullgöra sitt bidrag.
6. Två år efter det att förordningen har trätt i kraft och därefter varje år ska de enheter som avses i punkt 1 lämna in en rapport till kommissionen med en redogörelse av sina framsteg mot fullgörandet av bidraget. Kommissionen ska offentliggöra dessa rapporter.
- 6a. I undantagsfall får en medlemsstat begära att kommissionen undantar de enheter som avses i punkt 1 från enskilt bidrag för den produktionsverksamhet som de har bedrivit på den medlemsstatens territorium mellan den 1 januari 2020 och den 31 december 2023, under förutsättning att följande villkor uppfylls:
- a) Den totala årliga injektionskapaciteten vid alla lagringsplatser som drivs av en enhet som har fått lagringstillstånd i den mening som avses i direktiv 2009/31/EG och som har fattat ett slutligt beslut om investering på medlemsstatens territorium ska överstiga summan av de enskilda bidragen från de enheter som avses i punkt 1 när det gäller relevant produktionsverksamhet. Den årliga injektionskapaciteten för dessa lagringsplatser ska motsvara den som anges i lagringstillstånden och i de slutliga investeringsbesluten och ska bidra till det unionsövergripande målet för tillgänglig kapacitet för koldioxidinjektion som fastställs i artikel 16.
 - b) Ansökan ska lämnas in före utgången av 2027.

Under förutsättning att de två ovannämnda villkoren är uppfyllda ska kommissionen anta ett beslut om att undanta de berörda enheter som avses i punkt 1 från enskilda bidrag till den produktionsverksamhet som de har bedrivit på territoriet i den medlemsstat som lämnat in begäran.

Undantagna enheter får ingå avtal i enlighet med punkt 5 b och c endast för eventuell injektionskapacitet som överstiger det enskilda bidrag från vilket de beviljats undantag och summan av enskilda bidrag som har undantagits.

Ett år efter beslutet om undantag och varje år därefter ska medlemsstaten lämna in en rapport till kommissionen med uppgifter om de undantagna enheternas framsteg mot att fullgöra sina bidrag till det unionsövergripande målet för tillgänglig kapacitet för koldioxidinjektion som fastställs i artikel 16. Kommissionen ska offentliggöra dessa rapporter.

- 6b. Senast den 31 december 2028 ska kommissionen på grundval av rapporterna enligt artikel 31.1 b och 31.7 bedöma förhållandet mellan efterfrågan på injektionskapacitet från projekt för avskiljning av koldioxid som pågår eller planeras tas i drift senast 2030 och summan av de enskilda bidragen från de enheter som avses i punkt 1 i förhållande till produktionsverksamheten på en viss medlemsstats territorium. I händelse av betydande obalans får den berörda medlemsstaten i undantagsfall be kommissionen om ett undantag när det gäller det datum då de enskilda bidragen senast ska ha fullgjorts.
7. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 32 med avseende på att komplettera denna förordning när det gäller följande:
- a) Reglerna för identifiering av enheter som omfattas av bidrag i enlighet med punkt 1, inbegripet det tröskelvärde under vilket enheter undantas från bidrag.
 - a) Formerna för hur avtal mellan enheter som avses i punkt 1 och investeringar i lagringskapacitet som innehas av tredje part beaktas så att de enskilda bidragen enligt punkt 5 b och c kan fullgöras.

- b) Innehållet i de rapporter som avses i punkt 6.
- c) De villkor på vilka kommissionen får undanta enheter från en del av deras individuella bidrag i enlighet med punkt 6a.

Kapitel IV

Marknadstillträde

Artikel 19

Bidrag till hållbarhet och resiliens i offentliga upphandlingsförfaranden

1. För upphandlingsförfaranden som omfattas av direktiven 2014/23/EU, 2014/24/EU eller 2014/25/EU där kontrakt har strategisk nettonollteknik som förtecknas i artikel 3b i denna förordning som en del av sitt innehåll, eller när det gäller byggtreprenadkontrakt som inbegriper denna teknik, ska upphandlande myndigheter och upphandlande enheter tillämpa obligatoriska minimikrav avseende miljömässig hållbarhet enligt definitionen i de genomförandeakter som avses i punkt 4.
Detta ska inte hindra upphandlande myndigheter och upphandlande enheter från att använda andra minimikrav eller tilldelningskriterier för miljömässig hållbarhet.
3. De obligatoriska minimikrav som avses i punkt 1 ska i tillämpliga fall utgöras av
 - a) tekniska specifikationer eller krav i den mening som avses i artikel 36 i direktiv 2014/23/EU, punkt 1 i bilaga VII till direktiv 2014/24/EU och artikel 60 i direktiv 2014/25/EU, eller
 - b) klausuler om fullgörande av kontrakt i den mening som avses i artikel 70 i direktiv 2014/24/EU och artikel 87 i direktiv 2014/25/EU och i de allmänna principerna i direktiv 2014/23/EU.
4. Kommissionen ska anta en genomförandeakt som fastställer minimikraven för miljömässig hållbarhet. Vid antagandet av denna genomförandeakt ska åtminstone följande faktorer beaktas:

- a) Marknadssituationen på unionsnivå för den relevanta tekniken.
- b) Bestämmelser om miljömässig hållbarhet i andra unionsrättsakter och icke-lagstiftningsakter som är tillämpliga på upphandlingar som omfattas av den skyldighet som anges i punkt 1.
- c) Unionens internationella åtaganden, inbegripet avtalet om offentlig upphandling och andra internationella avtal som unionen är bunden av.

Denna genomförandeakt ska antas inom nio månader efter denna förordnings ikraftträdande i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.3.

5. Anbudets bidrag till resiliens ska beaktas vid offentliga upphandlingsförfaranden där kontrakten har strategisk nettonollteknik som förtecknas i artikel 3b i denna förordning som en del av sitt innehåll, eller när det gäller byggentreprenadkontrakt som inbegriper denna teknik, samt när det gäller kontrakt som tilldelas på grundval av ett ramavtal där det uppskattade värdet av dessa avtal är lika med eller högre än de värden som anges i artikel 8 i direktiv 2014/23/EU, artikel 4 i direktiv 2014/24/EU och artikel 15 i direktiv 2014/25/EU.

Vid tidpunkten för anbudsinfordran eller inledandet av ett sådant förfarande ska upphandlande myndigheter och upphandlande enheter låta följande villkor för de offentliga upphandlingsförfaranden som avses i punkt 1 ingå, om kommissionen i enlighet med artikel 22.2 har fastställt att andelen av en specifik strategisk nettonollteknik eller de särskilda komponenter som främst används för produktionen av dessa produkter med ursprung i ett tredjeland står för mer än 50 % av försörjningen av den specifika strategiska nettonolltekniken eller av de särskilda komponenter som främst används för produktion av dessa produkter inom unionen:

- a) Att inte mer än 50 % av värdet av den specifika strategiska nettonollteknik som avses i denna punkt får levereras från tredjelandet enligt vad som fastställs av kommissionen.

- b) Att huvudkomponenter i den strategiska nettonollteknik som avses i denna punkt och som levereras eller tillhandahålls vid fullgörandet av kontraktet under kontraktets löptid får utgöra högst 50 % av värdet av huvudkomponenterna i den specifika strategiska nettonollteknik som avses i denna punkt, oavsett om sådana komponenter levereras eller tillhandahålls direkt av den utvalda anbudsgivaren eller av en underleverantör från tredjelandet enligt vad som fastställs av kommissionen.
- c) Att tillräckliga belägg i enlighet med led a eller b ska lämnas till den upphandlande myndigheten eller den upphandlande enheten på deras begäran, senast när kontraktet har fullgjorts.
- d) Att en proportionell avgift ska betalas, om de villkor som anges i led a eller b inte iakttas, på minst 5 % av värdet av den specifika strategiska nettonolltekniken i det avtal som avses i denna punkt.

För kontrakt som omfattas av Europeiska unionens bilaga I till avtalet om offentlig upphandling och av andra relevanta internationella avtal som unionen är bunden av får upphandlande myndigheter och upphandlande enheter inte tillämpa kraven i leden a–d på de ekonomiska aktörer för försörjningskällor som har undertecknat dessa avtal.

Detta ska inte hindra upphandlande myndigheter och upphandlande enheter från att använda ytterligare kriterier som inte rör pris.

- 6. Upphandlande myndigheter och upphandlande enheter får undantagsvis besluta att inte tillämpa punkterna 1, 2, 3 och 5 om
 - a) den nettonollteknik som krävs endast kan tillhandahållas av en specifik ekonomisk aktör och det inte finns något rimligt alternativ eller substitut och om avsaknaden av konkurrens inte beror på en artificiell begränsning av parametrarna i upphandlingen,

- b) inga lämpliga anbud eller anbudsansökningar har lämnats in i samband med ett tidigare förfarande för offentlig upphandling,
- c) tillämpningen av dem tvingar den upphandlande myndigheten eller den upphandlande enheten att förvärva utrustning som medför oproportionerliga kostnader eller som har tekniska egenskaper som skiljer sig från den befintliga utrustningens eller som skulle leda till inkompatibilitet eller tekniska svårigheter vid drift och underhåll.

Upphandlande myndigheter och upphandlande enheter får anta att uppskattade kostnadsskillnader över 20 %, baserat på objektiva och transparenta data, är oproportionerliga.

Denna bestämmelse ska inte påverka möjligheten att utesluta onormalt låga anbud enligt artikel 69 i direktiv 2014/24/EU och artikel 84 i direktiv 2014/25/EU.

Artikel 20

Auktioner för att använda förnybara energikällor

1. Vid utformningen av auktioner för användning av energi från förnybara energikällor, och om teknik som förtecknas som strategisk nettonollteknik enligt denna förordning får delta, ska medlemsstaterna inkludera
 - a) kriterier för förhandsurval avseende ansvarsfullt företagande, cybersäkerhet och datasäkerhet samt förmåga att genomföra projektet fullt ut och i tid,
 - b) andra kriterier för förhandsurval än dem som avses i led a eller tilldelningskriterier för att bedöma auktionens bidrag till hållbarhet och resiliens som avses i punkt 1a.

Detta påverkar inte tillämpningen av artikel 4 i direktiv (EU) 2018/2001 och artiklarna 107 och 108 i fördraget, och inte heller unionens internationella skyldigheter.

1a. Auktionernas bidrag till hållbarhet och resiliens ska baseras på det kriterium som anges i led a och på minst ett av kriterierna i leden b–d, som ska vara objektiva, transparenta och icke-diskriminerande:

- a) Bidrag till resiliens, med beaktande av andelen strategisk nettonollteknik eller de särskilda komponenter som främst används för produktion av de produkter som har sitt ursprung i ett tredjeland som står för mer än 50 % av försörjningen av den specifika strategiska nettonolltekniken inom unionen.

Vid tillämpningen av led a ska ursprungslandet fastställas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013,

- b) Miljömässig hållbarhet som går utöver minimikraven i tillämplig lagstiftning.
- c) Bidrag till innovation genom tillhandahållande av helt nya lösningar eller förbättring av jämförbara spetsteknologilösningar.
- d) Bidrag till integreringen av energisystemet.

Detta ska inte förhindra att medlemsstaterna använder ytterligare kriterier som inte rör pris utöver dem som förtecknas i denna punkt 1a.

Kommissionen kommer att anta en genomförandeakt som ytterligare specificerar kriterierna för förhandsurval och tilldelningskriterierna.

Denna genomförandeakt ska antas inom nio månader efter denna förordnings ikraftträdande i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.3.

2. När kriterierna tillämpas som tilldelningskriterier ska medlemsstaterna ge vart och ett av kriterierna för att bedöma auktionens bidrag till hållbarhet och resiliens en lägsta viktning på 5 % och en sammanlagd viktning på mellan 15 % och 30 % av tilldelningskriterierna. Detta påverkar inte möjligheten att ge en högre viktning för kriterierna i punkt 1 a b, c och d i enlighet med varje gräns för kriterier som inte rör pris som fastställs enligt reglerna om statligt stöd.
3. Medlemsstaterna ska inte vara skyldiga att tillämpa överväganden som rör de kriterier för förhandsurval och tilldelning som fastställs i punkt 1, om tillämpningen av dem skulle medföra oproportionerliga kostnader. Medlemsstaterna får anta att uppskattade kostnadsskillnader över 15 %, baserat på objektiva och verifierbara data, är oproportionerliga.
4. Punkterna 1–3 ska tillämpas på minst 20 % av den volym som auktioneras per år per medlemsstat. När den genomförandeakt som avses i punkt 5 träder i kraft ska punkterna 1–3 tillämpas på den volym som auktioneras per år per medlemsstat enligt definitionen i den genomförandeakt som avses i punkt 5.
5. Senast den 31 december 2027 och därefter vartannat år ska kommissionen anta en genomförandeakt för att fastställa de andelar av den volym som auktioneras per år per medlemsstat för vilka punkterna 1–3 ska tillämpas och för att minska tröskelvärdet för de uppskattade kostnadsskillnader som avses i punkt 3. Fastställandet av andelen av den volym som auktioneras ska baseras på en heltäckande bedömning av tillämpningen av resiliens- och hållbarhetskriterier på auktioner för förnybar energi och deras inverkan på den påskyndade utbyggnaden av teknik för förnybar energi.

Den genomförandeakt som avses i punkt 1 ska säkerställa tillräckligt med tid för genomförande, minst tolv månader efter det att genomförandeakten har trätt i kraft, så att den nationella lagstiftningen och utformningen av auktionerna kan anpassas.

6. För beräkningen av de volymer som auktioneras per år per medlemsstat får följande auktioner uteslutas:
- a) Auktioner för en specifik teknik där alla auktioner under de senaste två åren har haft ett otillräckligt antal anbud.
 - b) Auktioner för anläggningar med en maximal projektstorlek på 10 MW.
7. För att underlätta genomförandet för alla medlemsstater, särskilt för dem med låga volymer av auktioner, får medlemsstater som inte har inlett fler än två auktioner per år under de senaste två åren beräkna den andel auktioner för vilken kriterier som inte rör pris gäller under perioden på två år.

Artikel 21

Andra former av offentliga insatser

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget och artikel 4 i direktiv 2018/2001⁴⁵ och i linje med unionens internationella åtaganden ska medlemsstaterna, regionala eller lokala myndigheter, offentligrättsliga organ eller sammanslutningar av en eller flera sådana myndigheter eller ett eller flera sådana organ, när de beslutar att inrätta nya system eller att uppdatera befintliga system som omfattar förmåner till hushåll, företag eller konsumenter som uppmuntrar inköp av slutprodukter med strategisk nettonollteknik, utforma systemen på ett sådant sätt att de främjar stödmottagarnas inköp av slutprodukter med strategisk nettonollteknik som ger ett högt bidrag till hållbarhet och resiliens som avses i artikel 21.3a, genom att ge ytterligare proportionell ekonomisk ersättning.

⁴⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2018/2001/EG av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

2. Den ytterligare ekonomiska ersättning som myndigheterna beviljar i enlighet med punkt 1, som beror på tillämpningen av kriterierna i artikel 21.3a a, c och d, får inte överskrida 5 % av de kostnader som konsumenten betalar för slutprodukten med nettonollteknik.
 3. När myndigheten utformar och genomför ett system som omfattas av punkt 1 ska den utgå från ett öppet, icke-diskriminerande och transparent förfarande för att bedöma bidraget till resiliens och hållbarhet för de slutprodukter med strategisk nettonollteknik som är tillgängliga på marknaden. Det ska när som helst vara möjligt att ansöka om att en slutprodukt med strategisk nettonollteknik ska omfattas av systemet. Myndigheten ska fastställa en tröskel för slutprodukter med strategisk nettonollteknik som ska vara berättigade till ytterligare ekonomisk ersättning inom ramen för stödsystemet.
- 3a. Bidraget till resiliens och hållbarhet från andra former av offentliga insatser ska baseras på följande kriterier, som ska vara objektiva, transparenta och icke-diskriminerande:
- a) Bidrag till resiliens, med beaktande av andelen strategisk nettonollteknik eller de särskilda komponenter som främst används för produktion av de produkter som har sitt ursprung i ett tredjeland som står för mer än 50 % av försörjningen av den specifika strategiska nettonolltekniken inom unionen,
- och minst ett av följande:
- b) Miljömässig hållbarhet som går utöver minimikraven i tillämplig lagstiftning.
 - c) Bidrag till innovation genom tillhandahållande av helt nya lösningar eller förbättring av jämförbara spetsteknologilösningar.
 - d) Bidrag till integreringen av energisystemet.

Detta ska inte förhindra att medlemsstaterna använder ytterligare kriterier som inte rör pris utöver dem som förtecknas i denna punkt 3a.

Vid tillämpningen av led a ska ursprungslandet fastställas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013.

4. Medlemsstaterna ska på en fritt tillgänglig webbplats offentliggöra all information om system enligt artikel 21.1 för varje slutprodukt med relevant strategisk nettonollteknik.

Artikel 22

Samordning av initiativ för marknadstillträde

1. Kommissionen ska ge vägledning om tillämpningen av kriterierna för att bedöma bidraget till resiliens och hållbarhet för sådana tillgängliga produkter som omfattas av de former av offentliga insatser som avses i artiklarna 19, 20 och 21.
2. För bedömningen av bidraget till resiliens ska kommissionen anta en genomförandeakt som föreskriver en förteckning över var och en av slutprodukterna med strategisk nettonollteknik och deras huvudkomponenter. Genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.3.

På grundval av den genomförandeakt som avses i punkt 1 ska kommissionen tillhandahålla uppdaterad information om andelen unionsleveranser med ursprung i olika tredjeländer under det senaste år för vilka data finns tillgängliga för varje slag av strategisk nettonollteknik och deras huvudkomponenter. [...] **Ursprungslandet** ska fastställas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013.

3. På plattformen Net-Zero Europe ska man diskutera de åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att genomföra artiklarna 19–21 och utbyta bästa praxis, bland annat när det gäller den praktiska användningen av kriterierna för bidragen till hållbarhet och resiliens i offentlig upphandling, eller system som uppmuntrar till inköp av slutprodukter med nettonollteknik.

Kapitel V

Utveckling av färdigheter för att skapa arbetstillfällen av god kvalitet

Artikel 23

Europeiska nettonollindustriakademier

1. Med fullständig respekt för medlemsstaternas behörighet på utbildningsområdet kan kommissionen stödja, inbegripet genom såddfinansiering, lanseringen av europeiska nettonollindustriakademier, som har som mål att
 - a) utveckla utbildningsprogram och utbildningsinnehåll samt utbildningsmaterial som medlemsstater och utbildningsanordnare frivilligt kan använda på sina territorier, exempelvis om utveckling, produktion, installation, idrifttagning, drift, underhåll, reparation, ekodesign, återanvändning och återvinning av nettonollteknik, även råvaror, samt stödja kapaciteten hos offentliga myndigheter, i synnerhet dem som är behöriga att utfärda tillstånd och godkännanden enligt kapitel II och de upphandlande myndigheter som avses i kapitel IV i denna förordning,
 - b) främja frivillig användning av utbildningsprogram, utbildningsinnehåll och utbildningsmaterial bland utbildningsanordnare i medlemsstaterna,
 - b1) erbjuda stöd till utbildningsanordnare som använder de utbildningsprogram, det utbildningsinnehåll och de utbildningsmaterial som akademierna tar fram för att höja kvaliteten på den utbildning som erbjuds,

- c) utveckla intyg, om så är lämpligt inbegripet mikromeriter, som medlemsstater och utbildningsanordnare frivilligt kan använda på sina territorier, i syfte att underlätta transparensen i de färdigheter som förvärvats och förbättra möjligheterna för överförbarhet mellan arbetstillfällena och arbetskraftens gränsöverskridande rörlighet och att främja matchning med relevanta arbetstillfällena genom verktyg som det europeiska nätverket för arbetsförmedlingar (Eures) och Euraxess samt visa att ett visst utbildningsprogram eller utbildningsinnehåll har utvecklats av en europeisk nettonollindustriakademi.
2. De europeiska nettonollindustriakademierna ska ta fram innehåll med balans mellan könen, bidra till att motverka könsstereotyper och ägna särskild uppmärksamhet åt behovet av att få in fler kvinnor och unga som varken studerar, arbetar eller deltar i utbildning, **och** äldre personer och personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden.

Artikel 24

Reglerade yrken inom nettonollindustrin och erkännande av yrkeskvalifikationer

1. Senast den 31 december 2025 och därefter vartannat år ska medlemsstaterna eftersträva att fastställa huruvida de utbildningsprogram som utvecklats av de europeiska nettonollindustriakademierna är likvärdiga med de särskilda kvalifikationer som krävs av värdmedlemsstaten för att få tillträde till reglerad verksamhet inom ett yrke som är av särskilt intresse för nettonollindustrin i den medlemsstaten.

2. Om en medlemsstat fastställer att de utbildningsprogram som utvecklats av de europeiska nettonollindustriakademierna är likvärdiga med de särskilda kvalifikationer som krävs av värdmedlemsstaten för att få tillträde till reglerad verksamhet inom ett yrke som är av särskilt intresse för nettonollindustrin ska den offentliggöra detta så att det är lättillgängligt online. Dessutom ska den underlätta erkännandet av intyg som utfärdats av utbildningsanordnare på grundval av de utbildningsprogram som utvecklats av akademierna, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG⁴⁶, när en innehavare av ett sådant intyg begär tillträde till ett reglerat yrke i den mening som avses i artikel 3.1 a i direktiv 2005/36/EG, och som är av särskild betydelse för nettonollindustrin, genom att behandla intyget som ett bevis på formella kvalifikationer i enlighet med artikel 11 i direktiv 2005/36/EG.
3. Om tillträdet till ett yrke som är av särskild betydelse för nettonollindustrin är reglerat i den mening som avses i artikel 3.1 a i direktiv 2005/36/EG rekommenderas medlemsstaterna att sträva efter att utveckla en gemensam uppsättning minimikunskaper, färdigheter och kompetenser som är nödvändiga för utövandet av detta specifika yrke, i syfte att inrätta gemensamma utbildningsramar enligt artikel 49a.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG, och därigenom möjliggöra automatiskt erkännande av kvalifikationer. Plattformen Net-Zero [...] **Europe** får också lägga fram förslag i enlighet med artikel 49a.3 i direktiv 2005/36/EG.

Artikel 25

Plattformen Net-Zero Europe och färdigheter

Plattformen Net-Zero Europe enligt artikel 28 ska stödja och komplettera medlemsstaternas åtgärder, där så är möjligt, med undvikande av en oproportionerlig administrativ börda för medlemsstaterna och med respekt för deras befogenheter, genom att ge råd till och bistå kommissionen och medlemsstaterna, inbegripet de behöriga myndigheter och upphandlande myndigheter som avses i kapitlen II och IV genom att göra följande:

⁴⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 255, 30.9.2005, s. 22).

1. Den ska bistå kommissionen med att bedöma, kontinuerligt övervaka och förutse efterfrågan på och utbudet av arbetskraft med sådana färdigheter som behövs inom nettonollteknik, och vid behov tillhandahålla information för verksamheten vid de europeiska nettonollindustriakademierna.
2. Den ska övervaka verksamheten vid de europeiska nettonollindustriakademierna och främja synergier med andra initiativ och projekt om färdigheter på nationell nivå och unionsnivå, stärka och sprida god praxis samt sköta den allmänna tillsynen.
3. Den ska bidra till att engagera berörda parter, däribland näringslivet, arbetsmarknadens parter och utbildningsanordnare när utbildningsprogram som utvecklats av de europeiska nettonollindustriakademierna främjas.
4. Den ska bidra till att utbildningsintyg som utvecklats av de europeiska nettonollindustriakademierna införs i medlemsstaterna i syfte att främja identifiering av färdigheter och matchning av kompetens och arbetstillfällen, bland annat genom att främja giltigheten och godtagandet av intyg på hela unionens arbetsmarknad.
5. Den ska i lämpliga fall bidra till att utveckla yrkesprofiler som medlemsstaterna frivilligt ska kunna använda och som omfattar en gemensam uppsättning kunskaper, färdigheter och kompetenser för viktiga yrken inom nettonollteknik, bland annat med utgångspunkt i de utbildningsprogram som utvecklats av de europeiska nettonollindustriakademierna och, när så är lämpligt, med användning av terminologin i den europeiska klassificeringen av färdigheter, kvalifikationer och yrken (Esco) för att underlätta transparens och mobilitet mellan arbeten och över gränserna på den inre marknaden.
6. Den ska främja skäligen arbetsvillkor för arbeten i nettonollteknikindustrin, få in unga, kvinnor och äldre på arbetsmarknaden för nettonollteknikindustrin och locka kvalificerad arbetskraft från tredjeländer, i enlighet med nationella befogenheter och nationell lagstiftning och praxis, och därigenom uppnå en mer diversifierad arbetskraft.

7. Den ska underlätta närmare samordning och utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna för att öka tillgången till färdigheter inom nettonollteknik, bland annat genom att bidra till unionens och medlemsstaternas politik för att locka till sig nya talanger från tredjeländer, i enlighet med nationella befogenheter och nationell lagstiftning och praxis. Detta ska ske i samordning med redan befintliga strukturer för europeiskt utbildningssamarbete.
8. Den ska eftersträva synergier med befintliga utbildningsprogram, bland annat i syfte att matcha program med den europeiska industrins behov.

Kapitel VI

Innovation

Artikel 26

Regulatoriska sandlådor för nettonollteknik

1. Medlemsstaterna får på eget initiativ inrätta regulatoriska sandlådor för nettonollteknik, som möjliggör utveckling, testning och validering av innovativ nettonollteknik eller annan innovativ teknik i en kontrollerad, verklig miljö under en begränsad tid innan den släpps ut på marknaden eller tas i bruk.

Medlemsstaterna ska inrätta regulatoriska sandlådor för nettonollteknik i enlighet med punkt 1 på begäran av varje företag, organisation eller konsortium som utvecklar innovativ nettonollteknik, som uppfyller de kriterier för stödberättigande och urval som avses i punkt 2 a, och som har valts ut av de behöriga myndigheterna enligt det urvalsförfarande som avses i punkt 2 b.

2. Formerna och villkoren för inrättande och drift av regulatoriska sandlådor för nettonollteknik enligt denna förordning ska antas genom genomförandeakter i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34. Formerna och villkoren ska stödja de nationella behöriga myndigheternas flexibilitet vad gäller att prioritera mellan och besluta om godkännande av ansökningar om regulatoriska sandlådor för nettonollteknik. Formerna och villkoren ska främja innovation och regleringsrelaterad kunskap och särskilt beakta de deltagande små och medelstora företagens, inbegripet uppstartsföretagens, särskilda omständigheter och kapacitet. Genomförandeakterna ska innehålla gemensamma huvudprinciper i följande frågor:
- a) Behörighet och urval för deltagande i regulatoriska sandlådor för nettonollteknik.
 - b) Förfarande för ansökan till, deltagande i, övervakning av, utträde ur och avslutande av regulatoriska sandlådor för nettonollteknik.
 - c) De villkor som gäller för deltagarna.
3. Deltagandet i de regulatoriska sandlådorna för nettonollteknik ska inte påverka tillsynsbefogenheterna och de korrigerande befogenheterna för de myndigheter som utövar tillsyn över sandlådan. Testning, utveckling och validering av innovativ nettonollteknik eller annan innovativ teknik ska ske med tillsyn och stöd av de behöriga myndigheterna. De behöriga myndigheterna ska utöva sina tillsynsbefogenheter på ett flexibelt sätt inom ramen för relevant lagstiftning, anpassa befintlig regleringspraxis och använda sitt utrymme för skönsmässig bedömning när de genomför och verkställer rättsliga bestämmelser avseende ett specifikt sandlådeprojekt för nettonollteknik, i syfte att undanröja hinder, minska regelbördan, minska rättslig osäkerhet och stödja innovation inom nettonollteknik eller annan innovativ teknik.

4. Om det är relevant för att uppnå syftet med denna artikel ska de behöriga myndigheterna överväga att bevilja avvikelser eller undantag från nationell rätt i den utsträckning som tillåts enligt relevant unionsrätt. De behöriga myndigheterna ska säkerställa att sandlådeplanen säkerställer att kraven i unionsrätten och de viktigaste målen och grundläggande kraven i den nationella lagstiftningen följs. De behöriga myndigheterna ska se till att alla betydande risker för hälsa, säkerhet eller miljö som identifierats under utvecklingen och testningen av innovativ nettonollteknik eller annan innovativ teknik offentliggörs och leder till att utvecklings- och testprocessen omedelbart avbryts till dess att en sådan risk minskas. Om behöriga myndigheter anser att det föreslagna projektet medför exceptionella risker för arbetstagarnas hälsa och säkerhet, befolkningen i allmänhet eller för miljön, i synnerhet om det handlar om testning, utveckling eller validering av särskilt giftiga ämnen, ska de endast godkänna sandlådeplanen när de har försäkrat sig om att tillräckliga skyddsåtgärder, som står i proportion till den exceptionella risk som identifierats, har vidtagits.
6. Deltagare i den regulatoriska sandlådan för nettonollteknik ska förbli ansvariga enligt tillämplig unionslagstiftning och medlemsstaternas lagstiftning om ansvarsskyldighet för materiell skada som åsamkas tredje part till följd av den testning som äger rum i den regulatoriska sandlådan.
7. Varaktigheten för den regulatoriska sandlådan för nettonollteknik får förlängas genom samma förfarande efter överenskommelse med den nationella behöriga myndigheten.

8. De regulatoriska sandlådorna för nettonollteknik ska utformas och genomföras på ett sådant sätt att de, i förekommande fall, underlättar gränsöverskridande samarbete mellan de nationella behöriga myndigheterna. Medlemsstater som har inrättat regulatoriska sandlådor för nettonollteknik ska samordna sin verksamhet och samarbeta inom ramen för plattformen Net-Zero Europe i syfte att utbyta relevant information med andra medlemsstater inom plattformen. Plattformen kan bjuda in företag som har deltagit i en regulatorisk sandlåda för nettonollteknik att dela med sig av sina erfarenheter av processen. Kommissionen ska, på grundval av information som plattformen tillhandahåller, årligen rapportera om resultaten av genomförandet av regulatoriska sandlådor, däribland god praxis, tillvaratagna erfarenheter och rekommendationer om deras inrättande och, vid behov, tillämpningen inom den regulatoriska sandlådan av denna förordning och annan unionslagstiftning på ett sätt som är anpassat för sandlådan.

Artikel 27

Åtgärder för små och medelstora företag, inbegripet uppstartsföretag

1. Medlemsstaterna ska vidta följande åtgärder:
- a) De ska ge små och medelstora företag, inbegripet uppstartsföretag, prioriterad tillgång till de regulatoriska sandlådorna för nettonollteknik i den mån de uppfyller villkoren för stödberättigande i artikel 26.
 - b) De ska arrangera informationskampanjer om små och medelstora företags, inbegripet uppstartsföretags, deltagande i regulatoriska sandlådor.
 - c) De ska vid behov inrätta en särskild kanal för kommunikation med små och medelstora företag, inbegripet uppstartsföretag, för att ge vägledning och svara på frågor om genomförandet av artikel 26.

2. Medlemsstaterna ska ta hänsyn till små och medelstora företags, inbegripet uppstarts företags, särskilda intressen och behov, och tillhandahålla lämpligt administrativt stöd för att delta i de regulatoriska sandlådorna. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget bör medlemsstaterna informera små och medelstora företag, inbegripet uppstarts företag, om tillgängligt ekonomiskt stöd för deras verksamhet i regulatoriska sandlådor.

Kapitel VII

Styrning

Artikel 28

Inrättande av plattformen Net-Zero Europe och dess uppgifter

1. Plattformen Net-Zero Europe (*plattformen*) inrättas härmed.
2. Plattformen ska utföra de uppgifter som anges i denna förordning.
3. Plattformen får ge råd till och bistå kommissionen och medlemsstaterna i deras åtgärder för att uppnå de mål som anges i kapitel I i denna förordning, med beaktande av medlemsstaternas nationella energi- och klimatplaner som lämnats in enligt förordning (EU) 2018/1999⁴⁷.

⁴⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).

4. Medlemmarna av plattformen Net-Zero Europe får inom plattformen samordna industripartnerskap för nettonollteknik för att främja införandet av nettonollteknik globalt och stödja den roll som unionens industriella kapacitet spelar när det gäller att bana väg för den globala omställningen till ren energi, i linje med de övergripande målen för denna förordning som följer av artikel 1 i denna förordning. På plattformen får man regelbundet diskutera bland annat
- a) hur man ska förbättra samarbetet längs värdekedjan för nettonoll mellan unionen och tredjeländer,
 - b) hur man ska hantera icke-tariffära handelshinder, t.ex. genom ömsesidigt erkännande av bedömning av överensstämmelse eller åtaganden för att undvika exportrestriktioner,
 - c) vilka tredjeländer som kan prioriteras när man ingår industripartnerskap för nettonollteknik, med hänsyn till
 - i) det potentiella bidraget till försörjningstryggheten, med hänsyn till deras tillverkningskapacitet för nettonollteknik,
 - ii) om det finns samarbetsavtal mellan ett tredjeland och unionen,
 - iii) huruvida ett tredjelands regelverk och dess genomförande säkerställer övervakning, förebyggande och minimering av miljöpåverkan, användning av socialt ansvarsfulla metoder, inbegripet respekt för mänskliga rättigheter och arbetstagar rättigheter och meningsfull och rättvis dialog med lokalsamhällen, användning av transparenta affärsmetoder och förebyggande av negativa konsekvenser för hur den offentliga förvaltningen fungerar och för rättsstatsprincipen,
 - d) hur man kan skapa incitament för produktion i Europa genom att ta itu med finansiering, regelverk och garantier om investeringar och plats.

Denna punkt ska inte påverka rådets befogenheter i enlighet med fördragen.

5. Medlemsstaterna ska stödja kommissionen i genomförandet av de samarbetsåtgärder som anges i industripartnerskapet för nettonollteknik.

Artikel 29

Strukturen och verksamheten för plattformen Net-Zero Europe

1. Plattformen ska bestå av företrädare för medlemsstater och kommissionen. En företrädare för kommissionen ska vara dess ordförande.
2. Varje medlemsstat ska utse en företrädare på hög nivå till plattformen. När det är relevant med avseende på verksamhet och sakkunskap får en medlemsstat ha mer än en företrädare i förhållande till de olika uppgifter som rör plattformens arbete. Varje medlem av plattformen ska ha en suppleant. Endast medlemsstater ska ha rösträtt. Varje medlemsstat ska ha endast en röst oberoende av antalet företrädare.
3. Plattformen ska anta sin arbetsordning med enkel majoritet av sina medlemmar på förslag av kommissionen.
4. Plattformen ska sammanträda regelbundet för att säkerställa ett effektivt utförande av de uppgifter som anges i denna förordning. Vid behov ska plattformen hålla extra sammanträden på en motiverad begäran av kommissionen eller en medlemsstat.
5. Kommissionen ska bistå plattformen genom ett verkställande sekretariat som ger tekniskt och logistiskt stöd.
6. Plattformen får inrätta ständiga eller tillfälliga arbetsgrupper som arbetar med specifika frågor och uppgifter som rör denna förordning.
- 6a. Plattformen ska sammanträda minst en gång om året för att diskutera den övervakning som föreskrivs i artikel 31.

7. Plattformen ska bjuda in företrädare för Europaparlamentet att delta som observatörer i dess möten, inbegripet i de ständiga eller tillfälliga arbetsgrupper som avses i punkt 6.
8. När så är lämpligt får plattformen eller kommissionen bjuda in experter och andra tredje parter med specifik sakkunskap i ämnet, inbegripet från bransch- och intresseorganisationer, till plattformens och arbetsgruppernas möten eller att lämna skriftliga bidrag, utan att dessa har rätt att delta i beslutsfattandet.
9. Plattformen ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa en säker hantering och behandling av konfidentiell och kommersiellt känslig information.
10. Plattformen ska göra sitt yttersta för att samförstånd ska nås.
11. Plattformen ska samordna och samarbeta med befintliga och relevanta industriallianser.

Artikel 30

Koppling till nationella energi- och klimatplaner

Medlemsstaterna ska beakta denna förordning när de utarbetar sina nationella energi- och klimatplaner och uppdateringar av dessa som lämnas in i enlighet med artiklarna 3, 9 och 14 i förordning (EU) 2018/1999, särskilt när det gäller energiunionens dimension forskning, innovation och konkurrenskraft, och när de lämnar in sina lägesrapporter vartannat år i enlighet med artikel 17 i den förordningen.

Kapitel VIII Övervakning

Artikel 31

Övervakning

1. Kommissionen ska fortlöpande övervaka
 - a) unionens framsteg när det gäller de unionsmål som avses i artikel 1, i synnerhet riskerna för försörjningstryggheten hos nettonollteknik som skulle snedvrída konkurrensen eller fragmentera den inre marknaden, och de därmed sammanhängande effekterna av denna förordning,
 - aa) unionens framsteg när det gäller det riktmärke som avses i artikel 9a,
 - ab) volymen för import till unionens territorium och export till länder utanför unionen av strategisk nettonollteknik,
 - b) de framsteg som gjorts när det gäller målen för kapacitet för koldioxidinjektion på unionsnivå som avses i artikel 16 och för tillhörande infrastruktur för koldioxidtransport.
2. Medlemsstaterna och de nationella myndigheter som de utser för detta ändamål ska samla in och tillhandahålla de data och andra bevis som krävs enligt punkt 1 a, aa, ab och b. De ska i synnerhet vart fjärde år samla in och rapportera uppgifter till kommissionen om
 - a) identifierade hinder för handeln med nettonollteknik, eller med varor för vilka nettonollteknik används, på den inre marknaden,
 - a) utvecklingen avseende strategisk nettonollteknik och marknadstrender samt marknadspriser för respektive nettonollteknik, inbegripet information om auktioner när det gäller deras frekvens, tilldelningspriser och volym i enlighet med vad som är relevant för kapitel IV,

- b) tillverkningskapaciteten för nettonollteknik per strategisk teknik och per viktig komponent i värdekedjan, om detta förtecknas i bilaga X, samt tillverkningskapaciteten för framtida strategiska nettonollprojekt för vilka det har fattats slutliga investeringsbeslut,
 - ba) data om sysselsättning och kompetens för tillverkning inom varje strategisk sektor för nettonollteknik, inbegripet antalet anställda, brist på arbetskraft och kompetens i tillämpliga fall samt sifferuppgifter om arbetskraft och kompetens som krävs för att uppnå målen med denna förordning,
 - d) information om processer för tillståndsgivning per strategisk nettonollteknik, nämligen
 - i. antalet processer för tillståndsgivning som inletts, antalet ansökningar som avslagits och antalet övergripande beslut som fattats med uppgift om huruvida de godkände eller avslog projektet,
 - ii. längden på de processer för tillståndsgivning där ett övergripande beslut fattats, inbegripet längden på förlängningar av tidsfristerna,
 - iii. information om de resurser som anslagits till driften av det eller de utsedda kontaktställena,
 - g) antalet sandlådor som inrättats under de senaste tolv månaderna och dessas egenskaper,
 - h) mängden koldioxid som lagrats varaktigt under jord i enlighet med direktiv 2009/31/EG.
- 3a. De data som avses i punkt 2 ska rapporteras om de inte redan ingår i eller stämmer överens med de inslag i rapporteringen som anmälts till kommissionen i enlighet med artiklarna 17 och 25 i förordning (EU) 2018/1999.

- 3b. De rapporteringsskyldigheter som avses i punkt 2 ska inte gälla om medlemsstaterna anser att det skulle strida mot deras väsentliga säkerhetsintressen i enlighet med artikel 346 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
4. Varje medlemsstat ska skicka den första rapporten till kommissionen i slutet av maj året efter den dag då denna förordning träder i kraft. Efterföljande rapporter ska skickas in senast i slutet av maj varje år.
- 4a. Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeakter i enlighet med artikel 34.3 med en mall för de rapporter som avses i punkt 4.
6. Kommissionen ska utifrån de rapporter som lämnas in i enlighet med punkt 2 i denna artikel övervaka unionens framsteg enligt punkt 1 a, och årligen offentliggöra rekommendationer angående detta som en del av de årliga rapporterna om framsteg i konkurrenskraft på området ren energiteknik, i enlighet med artikel 35.2 m i förordning (EU) 2018/1999. Rekommendationerna ska också innehålla överväganden om huruvida all nettonollteknik som är nödvändig för att uppnå målen i artikel 1 ska omfattas av förordningen.
7. På grundval av de utkast till tillståndsansökningar som lämnats in i enlighet med artikel 10 i direktiv 2009/31/EG och de rapporter som lämnats in i enlighet med artiklarna 17.2, 18.4 och 18.6 i denna förordning, ska kommissionen övervaka framstegen för att uppnå det unionsomfattande målet för kapacitet för koldioxidinjektion som avses i punkt 1 b i denna artikel och årligen rapportera till Europaparlamentet och rådet.
8. Kommissionen ska informera plattformen Net-Zero Europe om sina resultat.

Kapitel IX

Slutbestämmelser

Artikel 32

Delegering av befogenhet

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 33 för att ändra formerna för hur avtal mellan enheter som avses i artikel 18.1 och investeringar i lagringskapacitet som innehas av tredje part beaktas för att uppfylla deras enskilda bidrag enligt artikel 18.5, samt innehållet i de rapporter som avses i artikel 18.6.

Artikel 33

Utövande av delegering

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 32 ges till kommissionen för en period på fem år från och med [datum för tillämpning]. Kommissionen ska lägga fram en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 32 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel 32 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 34

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

I frågor som rör artikel 19 ska kommissionen biträdas av den rådgivande kommitté för offentliga upphandlingskontrakt som inrättats genom rådets beslut 71/306/EEG.

I frågor som rör artikel 20 ska kommissionen biträdas av den energiunionskommitté som inrättats genom artikel 44 i förordning (EU) 2018/1999.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
4. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 8 i förordning (EU) nr 182/2011 jämförd med artikel 4 i den förordningen tillämpas.

Artikel 35

Utvärdering

1. Kommissionen ska senast [fem år efter denna förordnings tillämpningsdag] och därefter vart femte år utvärdera förordningen och lägga fram en rapport om de viktigaste resultaten för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.
2. Utvärderingen ska innehålla en bedömning av
 - a) huruvida målen för denna förordning som fastställs genom artikel 1, särskilt dess bidrag till den inre marknadens funktion, har uppnåtts och dess inverkan på företagsanvändare, särskilt små och medelstora företag, och slutanvändare, samt målen för den europeiska gröna given,
 - b) huruvida bestämmelserna i rättsakten om nettonollindustrin är lämpliga för att uppnå resultat efter 2030 och i riktning mot det långsiktiga klimatneutralitetsmål för 2050 som anges i artikel 1, bland annat med beaktande av möjligheten att i rättsakten om nettonollindustrin inkludera annan teknik som kan bli viktig för att uppnå klimatneutralitet senast 2050, samt en eventuell utvidgning av denna förordnings tillämpningsområde till att även omfatta uppförande eller omvandling av fabriker och anläggningar i sektorer där det är svårt att åstadkomma minskningar till klimatneutrala processer där uppförandet eller omvandlingen av respektive fabriker och anläggningar minskar utsläppen av koldioxidekvivalenter i industriella processer avsevärt och permanent i en omfattning som är tekniskt genomförbar.

3. Utvärderingen ska ta hänsyn till resultatet av det övervakningsförfarande som beskrivs i artikel 31 samt de teknikbehov som härrör från uppdateringarna av de nationella energi- och klimatplaner som medlemsstaterna anmält i enlighet med [förordningen om styrningen av energiunionen] och bygger på rapporten om tillståndet i energiunionen.
- 3a. Senast inom samma period som anges i punkt 1 och efter samråd med plattformen Net-Zero Europe ska kommissionen bedöma och, om nödvändigt, lägga fram ett förslag om att utöka förteckningen över nettonollteknik i artikel 3a och förteckningen över strategisk nettonollteknik i artikel 3b.
4. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska förse kommissionen med all relevant information som de har och som kommissionen kan komma att behöva för att utarbeta den rapport som avses i punkt 1.
5. Om kommissionen, på grundval av den rapport som avses i punkt 1, drar slutsatsen att unionen sannolikt inte uppnår de mål som fastställs i artikel 1.1 ska kommissionen i samråd med plattformen Net-Zero Europe bedöma genomförbarheten och proportionaliteten i att föreslå åtgärder för att säkerställa att målen uppnås.
6. Senast den 31 december 2026 får kommissionen föreslå en ändring av denna förordning i syfte att införa ett nytt mål på unionsnivå för kapacitet för koldioxidinjektion fram till 2040. Kommissionen ska motivera sitt val för Europaparlamentet och rådet om den beslutar att inte föreslå att ett mål införs för 2040.

Artikel 36

Behandling av konfidentiella uppgifter

1. Uppgifter som inhämtats vid tillämpningen av denna förordning får endast användas för de ändamål som anges i denna förordning och ska skyddas av relevant unionslagstiftning och nationell lagstiftning.

2. Medlemsstaterna och kommissionen ska säkerställa skyddet av handels- och affärshemligheter och andra känsliga, konfidentiella och säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som inhämtats och genererats vid tillämpningen av denna förordning, bland annat rekommendationer och åtgärder som ska vidtas, i enlighet med unionsrätten och respektive nationell rätt.
3. Medlemsstaterna och kommissionen ska säkerställa att det inte beslutas att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som tillhandahållits eller utbyttts inom ramen för denna förordning ska placeras på en lägre säkerhetsskyddsklassificeringsnivå eller att de inte längre ska vara säkerhetsskyddsklassificerade utan föregående skriftligt medgivande från upphovsmannen **i enlighet med nationell lagstiftning eller unionslagstiftning**.
4. Om en medlemsstat bedömer att presentationen av aggregerade uppgifter inom ramen för artikel 18 ändå kan äventyra dess nationella säkerhetsintressen, får den motsätta sig kommissionens presentation genom ett motiverat meddelande.
5. Kommissionen och de nationella myndigheterna, deras tjänstemän, anställda och andra personer som arbetar under dessa myndigheters tillsyn ska säkerställa att de uppgifter som de inhämtar vid utförandet av sina uppgifter och sin verksamhet behandlas konfidentiellt **i enlighet med nationell lagstiftning eller unionslagstiftning**. Denna skyldighet gäller även alla företrädare för medlemsstaterna, observatörer, experter och andra deltagare som deltar i plattformens sammanträden i enlighet med artikel 29.

Artikel 37

Ändring av förordning (EU) 2018/1724

Förordning (EU) 2018/1724 ska ändras på följande sätt:

1. I bilaga I ska i den första kolumnen en ny rad läggas till ”R. Tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik”.
2. I bilaga I, i den andra kolumnen på rad ”R. Tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik”, ska följande punkter läggas till:

”1. Uppgifter om processen för tillståndsgivning”

”2. Finansierings- och investeringstjänster”

”3. Finansieringsmöjligheter på unionsnivå eller medlemsstatsnivå”

”4. Tjänster för affärsstöd, vilket innefattar men inte är begränsat till, deklaration av bolagsskatt, lokal skattelagstiftning och arbetsrätt”.

3. I bilaga II ska i den första kolumnen en ny rad läggas till ”Tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik”.

4. I bilaga II, i andra kolumnen, raden ”Tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik”, ska följande punkter läggas till:

”Förfaranden för alla relevanta administrativa tillstånd att bygga, utöka, byta användningsområde för och driva tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik, däribland för strategiska nettonollprojekt som omfattar alla ansökningar och förfaranden”.

5. I bilaga II tredje kolumnen ska följande punkt läggas till på raden ”Tillverkningsprojekt för framställning av nettonollteknik”:

”Alla resultat som rör förfarandena, från bekräftelsen av att ansökningen är fullständig och därmed giltig för anmälan av det övergripande beslutet om utfallet av förfarandet av det ansvariga utsedda nationella kontaktstället”.

6. I bilaga III ska följande punkt läggas till:

”8. Utsedda kontaktställen som fungerar som enda kontaktställe i enlighet med artikel 4 i [förordningen om nettonollindustrin].”.

Artikel 38

Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den...[dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*].

Den ska tillämpas från och med den [dagen för dess ikraftträdande].

Fram till [två år efter den dag då denna förordning börjar tillämpas] ska artikel 19.1 [...] endast tillämpas på kontrakt som ingås av inköpscentraler enligt definitionen i artikel 2.1.16 i direktiv 2014/24/EU och artikel 2.1.12 i direktiv 2014/25/EU och på kontrakt vars värde är lika med eller högre än 25 miljoner EUR.

Artiklarna 20 och 21 ska tillämpas från och med [24 månader efter denna förordnings tillämpningsdag].

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar

På rådets vägnar

Ordförande

Ordförande

BILAGA X:

Icke-uttömmande förteckning över slutprodukter och särskilda komponenter som anses främst användas för produktion av nettonollteknik

	Strategisk nettonollteknik	Komponenter som "främst används" för denna teknik
1. Solcells- och solvärmeteknik	Solcellsenergi	Solcellsmoduler Solceller Kiselplattor Växelriktare för solceller Glas för solceller Komponenter avseende balance of plant
	Solvärme	Solvärmepaneler Anläggning för koncentrerad solenergi Spegel för solvärme Linser för solvärme Torn (för saltsmälta) Värmeväxlare Värmebärare Värmemotor (ångturbin) Kraftgenerator

2. Teknik för landbaserad vindkraft och havsbaserad förnybar energi	Vind	Blad Maskinhusstruktur Permanentmagneter Växellåda Axlar Kraftgenerator Styrenhet Lager Torn Komponenter avseende balance of plant
	Vågenergi	Ytbojar Vertikal pelare Reaktionsplattor Montage för energiomvandlingssystem System för förankring/fundament Generator Hydrauliskt system Frekvensomvandlare

		<p>Transformator</p> <p>Kontrollsystem</p>
	Tidvattenenergi	<p>Påle</p> <p>Stolpregel</p> <p>Maskinhus</p> <p>Undervattensdrakar</p> <p>Montage för kraftuttag</p> <p>System för förankring/fundament</p> <p>Generator</p> <p>Växellåda</p> <p>Drivaxel</p> <p>Hydrauliskt system</p> <p>Frekvensomvandlare</p> <p>Transformator</p> <p>Kontrollsystem</p> <p>Rotorer</p>
3. Teknik för batterier och lagring	Batteri	<p>Anoder</p> <p>Katoder</p> <p>Elektrolyter</p> <p>Separatorer</p> <p>Cell</p> <p>Moduler</p> <p>Satser</p>

		Batterihanteringssystem
	Lagringsteknik	Värmelagring Gravitationslagring Trycklagring Kinetisk lagring Ventiler Elektronisk kontrollutrustning Pumpar Värmeväxlare Tankar Rörmottagare Saltsmältor

4. Värmepumpar och geotermisk energiteknik	Värmepumpar	<p>Värmepump</p> <p>Förångare</p> <p>Kondensator</p> <p>Kompressor</p> <p>Pulverbeläggningar</p> <p>Värmeväxlare</p> <p>Ventiler</p> <p>Pumpar</p> <p>Fläktar</p> <p>(Syntetiska) köldmedier</p>
	Jordvärme	<p>Cirkulationspumpar</p> <p>Utrustning för varmextraktion</p> <p>Ångturbiner</p> <p>Expansionsturbiner</p>

5. Elektrolysanläggningar och bränsleceller	Elektrolysanläggningar	<p>Anoder</p> <p>Elektrolysanläggningar</p> <p>Katoder</p> <p>Katalysatorer</p> <p>Membran</p> <p>Elektrolyter</p> <p>Bipolära plattor</p> <p>Kompressorer</p> <p>Vattenreningssystem</p> <p>Maskiner och apparater för torkning</p> <p>Gasdiffusionsskikt (GDL)</p> <p>Membranelektrodenhet (MEA)</p> <p>Komponenter avseende balance of plant</p>
	Bränsleceller	<p>Membranelektrodenhet</p> <p>Membran</p> <p>Gasdiffusion</p> <p>Anoder</p> <p>Katoder</p> <p>Elektrolyter</p> <p>Katalysatorer</p> <p>Bipolära plattor</p>

		Celltättningsmedel
6. Teknik för hållbar biogas/biometan	Teknik för hållbar biogas/biometan	<p>Membran</p> <p>Elektroniska komponenter</p> <p>Rötkammare/jästankar</p> <p>Korrosionsbeständiga material och innerhöljen</p>
7. Teknik för avskiljning och lagring av koldioxid	Teknik för avskiljning och lagring av koldioxid	<p>Utrustning för avskiljning vid punktkälla</p> <p>Fasta adsorbenter</p> <p>Vattenbaserade basiska lösningar</p> <p>Membran</p> <p>Komprimeringsutrustning</p> <p>Rörledning</p> <p>Utrustning eller fordon för koldioxidtransport</p> <p>Injektionsutrustning</p>

8. (El)nätteknik	(El)nätteknik	<p>Ledare, kablar, torn, stolpar, isolatorer</p> <p>SCADA/energistyrningssystem</p> <p>Transformatorer (kraft och mätning)</p> <p>Automatiseringsutrustning för understationer</p> <p>Ställverk</p> <p>Kapacitetsbanker, rörformade samlingskenor</p> <p>Batterihanteringssystem</p> <p>Kretskort</p> <p>Komponenter och utrustning för kraftelektronik, inbegripet likströmsteknik</p> <p>Komponenter för kontroll och kommunikation (GPRS-moduler, programmerbara logikcontroller (PLC) och andra specifika kontrollsystem, sensorer)</p>
------------------	---------------	---